

bb. 71. időjárásjelentés

bné/gy/la

1968. február 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

párás, ködös idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős, párás, ködös idő, szórványosan előforduló esővel, havas esővel, ónos szitálással. napközben kissé megélénkülő szél, a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz, várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 1- plusz 4 fok között./mti/

- v e g e -

20.15/gy

20.17

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1968. február. 14.

bb.1. Levegőtisztító zöldövezetek - tucatnyi város és üdülővi-
dék társítási terve készült el balatonarácson

a /vid/ kz/sk/p/ ká/ bs

1968. február. 14.

több mint 30 vidéki város és üdülőhely jelentette be igényét a fejlesztési tervet is figyelembe vevő fásítási programra. a balatonarácsi erdészeti tervezők eddig körülbelül tucatnyi megrendelésnek tettek eleget. átadták többek között a velencei-tó környékének rendezési programját. a terv nagyjából egy tájegységgé olvasztja össze a velencei-tó és székesfehérvár jelenleg még elönytelenül széttagolt vidékét. a tó kopár északi partjára 500 hektáros zöld „folt”, kerül. a korszerű követelményeknek megfelelő, változatos „zöld-szegély”, kap a vidéken átfutó balatoni autópálya is. a szilk völgybe települt salgótarján rendezési tervének elkészítéséhez a levegő megszürése volt az elsődleges szempont. pécs zöldövezetének kialakításánál ugyanilyen követelményekkel kellett számolniok a tervezőknek. a másik dunántúli nagyváros - győr- fásítási tervében az ipartelepek és a lakóterületek közötti zöldövezetek kapták a legerősebb hangsúlyt. külön program szerint fásítják az 1. számú nemzetközi útvonal mentén lévő területeket. kecskemét társítási terve az alföld speciális igényeinek megfelelően készült el. a tervezők minden esetben gondosan ügyeltek a környék esztétikai képének egységére, az egészségügyi követelményekre, s nem kevésbé arra, hogy szép, kellemes pihenést és szórakozást nyújtó vikendhelyeket alakítsanak ki a városok körül./mti/

WV

- 1 -

bb.2. könnyűzenei klub összejevetelét

ol/zs/p/ bs

1968. február. 14.

ismét felújítják a fővárosi művelődési házban. a foglalkozások célja az amatőr gitárzenekarok és együttesek szervezeti összefogása, zenei ismereteik bővítése aktív önképzés formájában. a klub tagjai kéthetenként találkoznak./mti/

--

bb.3. szerencsés város

a vid/szf/sk/ká/p/ bs

1968. február. 14.

Ugy látszik fortuna istenasszony különösképpen kegyeibe fogadta oroszánny város lakóit. tavaly lottószelvényen ötven értek el négy találatot, tizenkilencen pedig nagyértékű használati cikket nyertek a tárgysorsoláson. a rotón a 13 plusz 1 felitalálat 600.000 forintot hozott egy oroszánny családnak. szerencsét jelentett két oroszánnyinak az olimpiai borítékos sorsjegy is: 20.000-20.000 forintos utalványt húztak ki a „zsákból„.

Fortuna az idén sem fordult el az oroszánnyiaktól: eggyel ismét szaporodott a lottózó négytalálatosok száma, egy fogadó pedig Wartburg személygépkocsit nyert a tárgysorsjátékon./mti/

--

bb.4. hanglemez az oktatás szolgálatában

i ol/gk/p/ bs

1968. február. 14.

A magyar hanglemezgyártó vállalatnál ebben az évben is számos olyan felvétel készül, amely az oktatás munkáját segíti. a hanglemez ugyanis ma már nemcsak a nyelvtanítás segédeszközeként használják, hanem a zene-, az ének-, sőt helyenként a morse-, a gyorsírás és a gépirás tanításánál is alkalmazzák. Legszélesebb körben természetesen a hanglemez nyelvtanítási módszer ismeretes. jelenleg kezdő fokon francia és olasz, kezdő és haladó fokon német, olasz és angol nyelvtanfolyam kapható. a tanfolyamok anyaga a tankönyvből és a hozzá tartozó öt-tíz hanglemez-ből áll. a boltokban emellett kaphatók import nyelvtanfolyamok is. a német litera-lemezekre 12 különböző nyelven vesznek fel „tanfolyamot„. lemeze rögzített nyelvtanfolyamokat importálunk a szovjetunióból, Lengyelországból és Jugoszláviából is.

Nemzeti gyártásban az általános iskolák számára készül a „zenehallgatás„ sorozat, amely az I-VIII. osztály bemutatási anyagát tartalmazza. további hasonló sorozatok most vannak készülőben./folyt köv /

- 2 -

bb.4. hanglemez az oktatás..... 1.folyt /p/

a közelmúltban megjelent - magyar felvételen - a táncot oktató hanglemez is. az oktató lemez segítségével a sirtakit és a noppel-poppelt tanulhatják a táncolnivalók.

az énektanítás céljára kiadott lemezek közül említésre méltó az a sorozat, amely a világhírű olasz énekesnő, Toti Dal Monte énektanítási módszerét közvetíti. nagy számban készülnek népművészeti tárgyú oktató felvételek és sok hanglemez kerül forgalomba a zenetörténet régi korszakaiból válogatott zenei-és hangszeranyagból is./mti/

--

bb.5. félmillió csirke husvételre

vid kz/sk/ ká/p bs

1968. február 14.

négyszáznyolcvanezer tojást melengettek a győr-sopron megyei keltetőállomások korszerű gépei. hetenként 15.000-25.000 pelyhes aprójószágot továbbítanak a telepekről a tenyésztő gazdaságokba. a hét közepéig együttesen több mint félmillió napos-csibét szállítottak el. husvétig valamennyi rántanivaló lesz, s piacra kerül. a csornai keltetőállomáson napvilágot láttak az első kiskacsák, két-három nap múlva pedig az első kislibák is kibujnak a tojásokból. az előbbiekből 300.000-et, az utóbbiakból 80.000-et keltetnek az idén./mti/

--

bb.6. százhuszezer méter létra

a vid /kz/sk/ká/p bs

1968. február 14.

százhuszezer méter létrát készített - mintegy nyolcmillió forint értékben - a hajdudházi bocska termelőszövetkezet egy évvel ezelőtt megszervezett melléküzeme. az építőipari vállalatok e keresett munkaeszközét - az állványlétrát - esztendőkre az ország más vidékeiről szállították debrecen környékére és szabócs-szatmár megyébe. az 50 fői foglalkoztató, három műszakban dolgozó termelőszövetkezeti melléküzem az idén már tisztán tud szinte valamennyi építőipari vállalatát ellátja állványozó létrával./ mti/

--

- 3 -

bb.7. „eszperantó megye,,

a vid/fm/tné/ká/p bs

1968. február 14.

„eszperantó megye,, Lesz baranya. az országban elsőként itt valósult meg az eszperantó nyelv háromszintű- alsó, - közép- és felsőfokú- oktatása. a pécsi tanárképző főiskola mellett harminc közép-, illetve általános iskolában vezették be a nemzetközi nyelv tanítását. az üzemekben és a vállalatoknál 24 nyelvtanfolyam működik, amelyeknek hallgatói zömmel fiatalok. az idén összesen kilencszázan sajátítják el a könnyen, gyorsan megérthető, eszperantó nyelvet. a nagy érdeklődés következtében megnőtt a „kereslet,, az eszperantó-tanárok iránt, pedig az előző években száznál több pedagógus szerzett oklevelet ebből a nyelvből. ezért a megyei eszperantó bizottság pécsenti, levelező tanfolyamot szervezett, amelyen 60-70 tanár vesz részt. az eszperantistáknak az idén jó lehetőségük nyílik arra, hogy találkozzanak külföldi társaikkal és hasznosíthassák a frissen elsajátított közvetítő nyelvet. két nemzetközi táborot szerveznek a nyáron a mecséken: a cseppkőbarlangjáról ismert abaligetén az eszperantista természetbarátok, a termálfürdőjéért látogatott sikondán pedig az eszperantista uttorok találkoznak majd./mti/

--

- 4 -

bb 8. készülnek az érettségi tételek - a művelődésügyi minisztérium kijelölte a vizsgaanyagot

i vt/hné-lm zs

1968. február 14.

már megérkezett a gimnáziumokba az 1967-1968. tanévi szóbeli és gyakorlati érettségi vizsgák anyaga, amely a tételek alapjául szolgál. ebből a művelődésügyi minisztérium által kijelölt anyagból állítják össze az érettségi tárgyakat oktató tanárok a szóbeli vizsgatételeket. az iskolákban már hozzá is kezdtek a tételek kidolgozásához.

a minisztérium közoktatási főosztályán az érettségizőkkel szembeni főbb követelményekről elmondották: általában a múlt évihez hasonló igényeket támasztanak az idén is, a történelem kivételével. ebből a tárgyból az érettségi vizsgán a korábban jobban előtérbe kerül az új, illetve legújabbkori történelem anyaga, s ugyanakkor a közép-, illetőleg az ókorból lényegesen kevesebb tétel készül. az egyetemes és a magyar történelmi fejlődés ismeretén kívül súlyt helyezünk a fiatalok marxista-leninista történelemszemléletére, valamint arra is, hogy történelmi, politikai kérdések megítélésében, gondolkodás-módjukban miként tudják ismereteiket alkalmazni.

magyarból mindenekelőtt az lesz a jelöltek feladata, hogy megmutassák tájékozottságukat az irodalomtörténetben művészi és eszmi szempontból értékeljék az olvasott műveket, adjanak számot olvasottságukról, irodalmi műveltségükről, előadókészségükről. matematikából nem a formális ismeret-mennyiség, hanem a megértésen alapuló alkalmazás, a gondolkodóképesség a lényeg. ezzel függ össze, hogy a matematika elméleti tételekhez csatlakozik egy-egy gyakorlati feladat megoldása is.

az előző évekhez hasonlóan, ezúttal is a magyar nyelv és irodalom, a történelem és a matematika a kötelező vizsgatárgyak az érettségiben. egy tantárgyat kell a diákoknak választaniuk orosz nyelv, második idegen nyelv, biológia, fizika és kémia közül.

a szakközépiskolák és a különböző technikumok a közismereti tárgyak érettségi, illetve képesítő vizsga anyagát, tételeit a napokban kapják meg. ezeket a művelődésügyi minisztérium már megküldte a tanácsoknak, illetőleg az érdekelt szaktárcák oktatási osztályainak, onnan továbbítják az iskolákhoz.

az idén a különböző típusú középiskolák negyedik évfolyamaiban több mint 54 ezer fiatal végez nappali tagozaton. a dolgozók középiskoláiban végzők száma pedig meghaladja a 30 ezret. közülük esti tagozaton csaknem 8500-an, levelező tagozaton pedig majdnem 22 ezren készülnek érettségi, illetve képesítő vizsgára./mti/

8.50/szb

945/

--
-5-

ll

bb 9. ötszáz magyar gyár működik külföldön - gépexi-nikex szerződés gyárberendezések közös exportjára

i sl/gk-ju ie bs

1968. február 14.

a gépexport iroda / gépexi / és a nikex külkereskedelmi vállalat szerződést kötött teljes gyári berendezések közös exportjára. a szerződés értelmében a gépexi vállalja a gyárakhoz szükséges berendezések szállítását, szervezi azok gyártását, míg a nikex piacot keres és az árut bizományosi alapon értékesíti. az 1970 végéig érvényes szerződés értelmében a két vállalat közösen exportál a többi között mészégető üzemeket, cementgyárakat, kőbányászati berendezéseket, villamos ivkemencéket, precíziós öntődéket.

a két vállalat eddig is együttműködött, a nikex azonban az árut saját számlájára értékesítette. ezentul viszont a piacszerzésben, az értékesítésben, a gyártmányok jó minőségében és a határidők betartásában mindkét fél érdekelt lesz.

mint a gépexport iroda vezetői elmondották, a nikex-en kívül több más külkereskedelmi vállalattal is együttműködnek, mert a lehető legnagyobb mértékben fokozni akarják a teljes gyári berendezések exportját. komplett üzemi felszereléseinkkel az eddigi vásárlók elégedettek. az iroda a különféle külkereskedelmi vállalatok útján néhány év alatt ötszáz, teljesen felszerelt gyárat exportált, ezek a legkülönbözőbb európai, ázsiai, közép- és délamerikai országokban működnek. az idén további 150 gyárberendezést - konzervgyárakat, teljes laboratóriumokat, élelmiszeripari berendezéseket - szállítanak külföldre. török és dán cégek ivkemencéket rendeltek, míg görögországba faforgácslap gyártó üzem exportálnak.

a nikex-en kívül már korábban szerződést írtak alá a külkereskedelmi együttműködés új formáiról metrimpex-szel és a komplex-szel komplett laboratóriumok, illetve konzervgyárak exportjáról. a megürit-tel most tárgyalnak arról, hogy a konjunktúra lehetőségeit kihasználva rövidesen megkezdik a szervizberendezések exportját is. /mti/

9.--/szb

-6-

945f

bb 10. kiegyensúlyozott volt a januári forgalom, jók a további kilátások a budapesti áruellátásban

i hi/gg szb zs

1968. február 14.

a kereskedelem januári forgalmának tapasztalatait, az ellátás várható alakulását értékelték a fővárosi tanácsnál a budapesti kiskereskedelem az új évet csaknem négy milliárd forint - a tavalyinál több mint 200 millió forinttal magasabb - értékű árukészlettel kezdte. igen kedvező volt a nagykereskedelem felkészülése is: a ruházati cikkekből 25 százalékkal, a vegyes iparcikkekből 20 százalékkal haladta meg az idei nyitókészlet a múlt év elejét.

a januári forgalom alakulását az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos egyes intézkedések - az év végi általános leltár és az átárazás miatti néhány napos zárvatartás - észrevehetően befolyásolták. ennek ellenére kiegyensúlyozott ellátás, a kereslet és kínálat összhangja jellemezte a januári forgalmat. a vásárlók természetesen főleg a csökkentett áru cikkek iránt mutattak érdeklődést. például a sajtófogyasztás 60 százalékkal emelkedett, a vajnál 12 százalékos, a baromfiféléknél 13 százalékos a mennyiségi növekedés. a baromfi mellett jelentősen javult az ellátás tokehusból is. a közért vállalatok csaknem 25 vagonnal többet kaptak, mint a múlt év azonos időszakában.

a tartós fogyasztási cikkek árusító üzletek kiugróan magas forgalmat értek el januárban. a múlt év első hónapjához viszonyítva televízióból négy és félszeres, rádióból négyszeres, hűtőgépekből kétszeres, porszívóból másfélszeres mennyiséget adtak el. butorból - a mintegy 7 százalékos áremelkedés ellenére - 2 százalékkal több kelt el a tavalyihoz képest.

ami a következő hónapok ellátását illeti, a kilátások biztatóak. az élelmiszerkészletek például - néhány cikktől eltekintve - zavartalan tavaszi ellátást tesznek lehetővé. bővűs az almakészlet, burgonyából sem lesz hiány, s a zöldségfélékből tárolt készletek - a fokhagyma és a fejeskáposzta kivételével - az új termésig megfelelő ellátást biztosítanak.

több tartós fogyasztási cikkből jelentős import könnyíti az igények kielégítését. hűtőgépekből például a behozatal mintegy négy-ötszöröse lesz a múlt évinek, s bővül a hazai választék is. porszívóból, zseb- és táskarádióból az ez évi import mintegy másfélszerese, asztali rádióból több mint kétszerese lesz az 1967. évinek. /mti/

9.09/szb

-7-

945f

bb 11. magyar kutatóintézet „mezózsa”, a nyugati gépkocsikat

i tz/gg szb ie

1968. február 14.

az autóközlekedési tudományos kutató intézet a szellemi export különleges formáját alakítja ki: az intézet - szinte mellékesen - egyre inkább a nyugat-európai autógyárak „meó-sává”, fejlődik.

korábban az atuki éveken át csak azokat a kocsitípusokat vizsgáztatta, amelyeknek esetleges behozatalához kellett a szakértői véleményt nyilvánítani. közben azonban igen gazdag ismeretanyag birtokába jutottak, s olyan műszereket gyűjtött össze, illetve készített el, amelyekkel gyakorlatilag a gépjárművek minden fontos tulajdonságát mérni tudják, nem egy olyant is, amelynek pontos ellenőrzésére maguknak a gyártó vállalatoknak sincs megfelelő berendezésük.

ilyen előzmények után „jelentkezett vizsgára”, az atukinál a megürt utján nyugatról először a svéd volvo gyár egy személy-, illetve teherkocsija. ennek a vizsgálatnak már jellegében újszerű volt a rendeltetése. a nagy nyugati autógyárak ugyanis mind nagyobb mennyiségben akarnak gyártmányaikkal a szocialista piacon megjelenni, s ajánlataikat kívánják az atuki nemzetközi tekintélye által fémjelzett minősítéssel alátámasztani.

ujabban hasonló céllal további nyugati gépkocsigyárak alakítanak ki ilyen kapcsolatot a magyar kutató intézettel most vizsgálják például a volkswagen 1300 és 1600 típust, de közben már tárgyalnak egy renault és egy daf személykocsi, valamint a simca unic és egy daf camion ilyesfajta „meózásáról”, is.

figyelemreméltó, hogy a magyar kutató intézetet eddig éppen azok a nyugat-európai cégek kérték fel ilyen ellenőrzésre, amelyeknek gyártmányai közismertek jó minőségükről, tehát amelyek nyugodtan bocsáthatják kocsijaikat a legátfogóbb és legprecízebb műszeres vizsgálatok alá. /mti/

--

9.15/szb

ke 9.30

-8-

941

bb 12. tejpongyárat terveznek az ndk-nak pécssett

a vid szf/tr-ju ká la

1968. február 14.

a pécsi tervező vállalat nagykapacitású tejpongyárat tervez az ndk-nak. a gyár magdeburg mellett épül fel.

a pécsi mérnököknek kitűnő „ajánlólevél”, volt a terveik alapján pécssett épült tejüzem, amely korszerűségével méltán váltja ki a városba látogató külföldiek elismerését. a tervezésnél tekintettel kellett lenniök az ndk-ban fennálló munkaerőhiányra. az építkezéseken kevés embert foglalkoztatnak, tehát az előregyártott elemek, szerkezetek óriási tömegét használják fel.

a pécsi tervező vállalat hat mérnöke a múlt héten személyesen mutatta be magdeburgban az előterveket, amelyek nagy sikert arattak. a naponta kétszáz ezer liter tejet feldolgozó üzemnek három feladata lesz. körzetében ellátja a lakosságot étkezési tejjel, jelentős mennyiségű vajot készít, fő feladatként pedig több ezer mázsa tejpórt gyárt évente. a gyár kivitelezése már ez év nyarán megkezdődik. ennek megfelelően a pécsi tervező vállalat májusban átadja a tervdokumentáció első részét. /mti/

--

bb 16. februárban bekapcsolják a gázszolgáltatásba törökszentmiklós első üzemét

vid szf/gk-ju ká la

1968. február 14.

törökszentmiklóson májusban kezdi meg a termelést a város legfiatalabb ipari létesítménye, a falburkoló csempegyártó üzem. a régi vágóhid épületeiből kialakított korszerű üzem évente 30 ezer szines, kiváló minőségű csempe készíti az új építkezésekhez. a beruházást úgy tervezték, hogy az üzem fűtőenergiája földgáz legyen. a város gázvezeték-rendszerének első szakaszaként a gázhálózat és a két gázfogadó állomás elkészült. februárban megérkezik a földgáz az épülő üzembe. az olcsó fűtőenergiát a termelés megindításáig, az előkészítő munkákra használják. a város első üzemének bekapcsolása után még az idén földgáz energiára tér át az üvegtechnikai vállalat is. /mti/

--

9.15/lm

ke 9.30

- 9 -

941

bb 13. házépítő poligon üzemek az országos házgyári hálózat kiegészítésére

1 sb/tr-lm 1e

1968. február 14.

a nagy házgyárak országos hálózatában a gazdaságos termékszállításnak megfelelő építési körzetek nem fedik teljesen az ország egész területét. maradnak még fehér foltok, olyan vidékek, amelyekben a lakásépítés kisebb üteme - s a nagy szállítási távolság - miatt nem lenne kifizetődő nagyteljesítményű házgyár építése. ezeknek a kisebb körzeteknek lakásellátására alakították ki a nagy házgyáraknál egyszerűbb lakásgyár típusát, a házépítő poligont.

a házgyár és a poligon egyaránt előregyártott épületszerkezeteket és falpaneleket készít sorozatban. az évi 1 800-4 200 lakást termelő házgyár automatizált, vagy félautomatikus berendezéseit nagy épületekbe telepítik, ez tehát helyhez kötött üzem, amely télen-nyáron dolgozik. a poligon kisebb teljesítményű - évente 400 lakást gyártó - üzem, amelynek gépei a szabadban, de legfeljebb védő tető alatt dolgoznak, s így a téli hónapokban szüneteltetni kell munkájukat. a beruházási költség viszont lényegesen kisebb és további jelentős előny, hogy a lakásépítési program teljesítése után az egész poligon könnyen áttelepíthető.

az építéstudományi intézet és az építőgépjavitó és gépgyártó vállalat szakemberei szoros együttműködéssel alakították ki a házépítő poligon legfontosabb géptípusait, a sorozatgyártáshoz szükséges rázóasztalokat, hidraulikus billenőpadokat, betontömörítő, stb. berendezéseket. az egyszerűbb gépek már nem jelentenek gondot, hiszen valamennyi állami építőipari vállalat rendelkezésére állnak betonkeverő, adagoló, mérő és szállítóberendezések, amelyekkel kiegészíthetik a kis házépítő üzem felszerelését. az ország első lakáspoligonját a szolnok megyei építőipari vállalat kapta, s az új üzemben előreláthatóan áprilisban sor kerül a házelemek gyártására. az iparterv már megkezdte a békéscsabai házépítő poligon tervezését, s további tárgyalások indultak a zalaegerszegi, a szombathelyi és a kaposvári poligon építéséről is. /mti/

9.20/ju

10. f

He 9.45

--

-10-

bb 14. az első magyar proletárállam történetéből : vas megye egyes részein 133 napnál tovább tartott a tanács hatalom

a vdi fm/sk-ju ká la

1968. február 14.

a tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileumára megírják az első magyar proletárállam vas megyei történetét. az ezt megelőző kutatások alapján kiderült, hogy vas megye egyes területein nem 133, hanem 10-15, sőt ennél is több nappal tovább tartott a tanács hatalom. nemeskoltán például 25-30 nappal a tanács hatalom megdöntése után - még augusztus végén is - a direktórium kormányzott. a szomszédos ausztriából a tanácsköztársaság bukását követően is osztrák kommunista agitátorok járták át vasba és röplapokat terjesztettek.

a tanulmány számos példával szemlélteti a másik sajátos vasi vonást is, miszerint ebben a megyében sok ellenforradalmi kísérlet zavarta a népuralmat.

a tanulmány megírásával egyidőben nagyszabású kiállítás előkészületeit is megkezdik, amelyen felsorakoztatják a tanácsköztársaság vas megyei dokumentumait. /mti/

--

bb 17. vietnami erdőmérnök sárvárott

a vid kz/sk-ju ká la

1968. február 14.

a hatalmas erdőségekkel rendelkező vietnam különös módon a világ fában szegény országai közé tartozik. erdőségei ugyanis iparilag egyáltalán nem, vagy csak alig használható faanyagot adnak. a vietnami erdészek azt a feladatot, hogy hazai fával elégítsék ki az ipar igényeit. ezzel kapcsolatosan tartozkodik sárvárott, a magyar erdészeti nemesítés és kutatás egyik központjában nguyen-huu huy fiatal vietnami erdőmérnök. három évet tölt sárvárott. főképpen a fenyőnemesítés módszereit és eredményeit tanulmányozza. a tervek szerint ugyanis az említett feladatot a fenyőfák vietnami elterjesztésével, továbbá az eukaliptusz erdők területének növelésével akarják megoldani. /mti/

--

9.30/szb

10. f

He 9.45

-11-

bb 13. házépítő poligon üzemek az országos házgyári hálózat kiegészítésére

i sb/tr-lm ie

1968. február 14.

a nagy házgyárak országos hálózatában a gazdaságos termékszállításnak megfelelő építési körzetek nem fedik teljesen az ország egész területét. maradnak még fehér foltok, olyan vidékek, amelyeken a lakásépítés kisebb üteme - s a nagy szállítási távolság - miatt nem lenne kifizetődő nagyteljesítményű házgyár építése. ezeknek a kisebb körzeteknek lakásellátására alakították ki a nagy házgyáraknál egyszerűbb lakásgyár típusát, a házépítő poligont.

a házgyár és a poligon egyaránt előregyártott épületszerkezeteket és falpaneleket készít sorozatban. az évi 1 800-4 200 lakást termelő házgyár automatizált, vagy félautomatikus berendezéseit nagy épületekbe telepítik, ez tehát helyhez kötött üzem, amely télen-nyáron dolgozik. a poligon kisebb teljesítményű - évente 400 lakást gyártó - üzem, amelynek gépei a szabadban, de legfeljebb védő tető alatt dolgoznak, s így a téli hónapokban szüneteltetni kell munkájukat. a beruházási költség viszont lényegesen kisebb és további jelentős előny, hogy a lakásépítési program teljesítése után az egész poligon könnyen áttelepíthető.

az építéstudományi intézet és az építőgépjavitó és gépgyártó vállalat szakemberei szoros együttműködéssel alakították ki a házépítő poligon legfontosabb géptípusait, a sorozatgyártáshoz szükséges rázóasztalokat, hidraulikus billenőpadokat, betontömörítő, stb. berendezéseket. az egyszerűbb gépek már nem jelentenek gondot, hiszen valamennyi állami építőipari vállalat rendelkezésére állnak betonkeverő, adagoló, mérő és szállítóberendezések, amelyekkel kiegészíthetik a kis házépítő üzem felszerelését. az ország első lakáspoligonját a szolnok megyei építőipari vállalat kapta, s az új üzemben előreláthatóan áprilisban sor kerül a házelemek gyártására. az iparterv már megkezdte a békéscsabai házépítő poligon tervezését, s további tárgyalások indultak a zalaegerszegi, a szombathelyi és a kaposvári poligon építéséről is. /mti/

9.20/ju

10°f

4e 9.45

--

-10-

bb 14. az első magyar proletárállam történetéből : vas megye egyes részein 133 napnál tovább tartott a tanács hatalom

a vdi fm/sk-ju ká la

1968. február 14.

a tanácsköztársaság kikiáltásának félszázados jubileumára megírják az első magyar proletárállam vas megyei történetét. az ezt megelőző kutatások alapján kiderült, hogy vas megye egyes területein nem 133, hanem 10-15, sőt ennél is több nappal tovább tartott a tanács hatalom. nemeskoltán például 25-30 nappal a tanács hatalom megdöntése után - még augusztus végén is - a direktórium kormányzott. a szomszédos ausztriából a tanácsköztársaság bukását követően is osztrák kommunista agitátorok járták át vasba és röplapokat terjesztettek.

a tanulmány számos példával szemlélteti a másik sajátos vasi vonást is, miszerint ebben a megyében sok ellenforradalmi kísérlet zavarta a népuralmat.

a tanulmány megírásával egyidőben nagyszabású kiállítás előkészületeit is megkezdik, amelyen felsorakoztatják a tanácsköztársaság vas megyei dokumentumait. /mti/

--

bb 17. vietnami erdőmérnök sárvárott

a vid kz/sk-ju ká la

1968. február 14.

a hatalmas erdőségekkel rendelkező vietnam különös módon a világ fában szegény országai közé tartozik. erdőségei ugyanis iparilag egyáltalán nem, vagy csak alig használható faanyagot adnak. a vietnami erdészek azt a feladatot, hogy hazai fával elégítsék ki az ipar igényeit. ezzel kapcsolatosan tartozkodik sárvárott, a magyar erdészeti nemesítés és kutatás egyik központjában nguyen-huu huy fiatal vietnami erdőmérnök. három évet tölt sárvárott. főképpen a fenyőnemesítés módszereit és eredményeit tanulmányozza. a tervek szerint ugyanis az említett feladatot a fenyőfák vietnami elterjesztésével, továbbá az eukaliptusz erdők területének növelésével akarják megoldani. /mti/

9.30/szb

10°f

4e --

9.45 -11-

bb 15. kilencezeröttszáz hold szűzföld a termelésben

b-vid kz/sk-Lm ká

1968. február 14.

kilencezeröttszáz holdnyi mocsaras, lápos területet „varázsolt”, termővé a keszthelyvidéki vízrendezési és vízhasznosítási társulat a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársainak útmutatásával a kis-balaton északi öblénél, illetve a zala folyó balpartján. a nagyszabású munkára összesen 70 millió forintot költöttek. vízelvezető csatornákkal hálózták be a lápot, ugyanakkor arról is gondoskodtak, hogy szárazság esetén a balatonból mesterséges csapadékot juttathassanak a területre. a balaton-vidéki szűzföldek termővé tételét agrotechnikai kísérletek előzték meg, illetve kísérték. ezek szerint a termővé tett terület 40 százalékán szántóföldi kultúrát, 60 százalékán pedig réteket és legelőket alakítanak ki négy-ötéves vetésforgóval. a kísérletek tanúsága szerint ugyanis az adott talajok szerkezete csak így tartja meg jó tulajdonságait. a talajvizsgálatok ugyanakkor azt is tisztázták, hogy az ujonnan termelésbe vont földek nitrogénben gazdagok, káliumban és foszforban viszont szegények. a művelésnél ezt tekintetbe veszik. a szakemberek számításai szerint optimális gépesítés esetén az említett nagyszabású beruházás hét év alatt térülne meg. a hazai piacról azonban még hiányoznak az ilyen talajokra alkalmas speciális erő- és talajművelő gépek. hiányuk 12-15 évre nyújtja a beruházás megtérülésének idejét.

a nagyszabású láplecsapolás után a vízrendezési és vízhasznosítási társulat megkezdte a járás területén található 30 000 holdnyi normál talajösszetételű, de mélyfekvésű területek vízrendezését./mti/

--

bb 18. sikeres kooperáció a közös és a háztáji gazdaságok között - gyorsan terjed az új együttműködési forma a baranyai falvakban

b vid kz/sk-Lm ká

1968. február 14.

az ország megyéi közül elsőként baranyában valósították meg a közös és a háztáji gazdaságok kooperációját, s az új együttműködési forma rohamosan terjed a falvakban. baranya, - mint ismeretes - nagymultú állattartó megye, s az intenzív kooperáció kitűnő eszköznek bizonyul a tenyésztés és a hizlalás fellendítésére, továbbfejlesztésére. a mecseki és a zselici hegyvidéken a szarvasmarha-tenyésztés került előtérbe.

/folyt.köv./ Hc 10¹⁵

9.40/szb

-12-

10¹⁴

bb 18. /sikeres ... 1. folyt./-Lm

a termelőszövetkezetek fejős teheneiket helyeznek ki a háztáji gazdaságokba és a takarmányt is a közösből biztosítják. a tagok - cserében - a termelőszövetkezetnek adják el a borjakat. a sertés-kooperáció az egész megyére kiterjedt már. a közös gazdaságoknak mintegy a fele kötött tenyésztési és hizlalási szerződést tagjaival. a termelőszövetkezetek anyakocát helyeznek ki a háztáji gazdaságokba és ezek szaporulatára fenntartják az elővásárlási jogot, vagy pedig süldőket adnak el a tagoknak, akik meghizlalják azokat és a közös gazdaság útján értékesítik. eddig körülbelül 3 000 sertés meghizlalását vállalták ilyen módon a háztáji gazdaságok tojástermelési kooperációt mintegy 30 termelőszövetkezetben alakítottak ki. körülbelül 80 000 shawer-és lohmann-tojót helyeztek ki a háztáji gazdaságokba, s ezek 16-17 millió tojással járulnak hozzá az idén a fogyasztók ellátásához. több speciális állattenyésztési kooperáció is alakult az utóbbi időben. az egeráji termelőszövetkezet például importból származó husnyulak tenyésztésében egyezett meg tagjaival. a mohácsi szigeten libatenyésztő kooperációt szerveztek. a termelőszövetkezet felneveli a libákat, a tagok tömésüket, meghizlalásukat vállalják./mti/

--

bb 19. átalakított présberendezéssel egyszerre nyolc különböző mintájú poharat készítenek

a vid szf/sk-Lm ká

1968. február 14.

a sajtószentpéteri üvegyárban, a műszaki fejlesztés során, hasznosítva a külföldi tapasztalatokat, átalakítottak egy kiselejtezett présgépet. az új konstrukciójú berendezés nyolc présfejével egyszerre más-más mintájú és típusú termékeket állít elő. az újjáépített géppel naponta már 36 ezret készítenek a különböző mintájú poharakból. újabb feladatra is vállalkoztak a műszaki dolgozók, és pedig az üveg színösszetételének gyors megváltoztatására. ötletes eljárást dolgoztak ki: a földgáztüzelésű kemencékben csak fehér alapanyagot olvasztanak és azt az adagoló csatornában színesítik meg - mielőtt az üveg a gép présfejébe csurog. az új eljárással a második félévben kezdik meg a színes üvegpohár gyártását./mti/

--

9.35/Lm

Hc 10¹⁵

- 13 -

10¹⁴

bb 20. még egy téglagyárat kap székesfehérvár

vid szf/sk-ju ká la

1968. február 14.

a székesfehérvári téglagyár egymaga már nem győzi a környék építőanyaggal való ellátását, ezért második üzem építését kezdték meg. az évm közepdunántuli téglá- és cserépipari vállalata nem egészen egy év alatt hozza tető alá az új üzemet, amely a legkorszerűbbek közé tartozik majd az országban. szovjet téglaprést szerelnek fel, s a munkát német licenc szerint gyártott hazai automaták ,, dirigálják,, .

az üzem még az idén elkészül és jövőre már 17 millió tég-
lát küld a környékbéli építkezésekre. /mti/

--

bb 21. sertésfiaztatók bányadeszkból

vid kzsk-ju ká la

1968. február 14.

évente félmillió köbméter deszkát készített és szállított az egyszerűbb módszerekkel dolgozó kisebb bányáknak a nyugat-magyarországi fűrészek szombathelyi üzeme. e korszerűtlen bányák megszüntetése feleslegessé tette ezt a nagymennyiségű faanyagot, az üzem éppen ezért új értékesítési lehetőségeket keres. a sárvári állami gazdaságban kísérleti jellegű sertésfiaztatót építettek fel a szombathelyi fűrészüzem készített deszka-panelokból. a szakemberek biztosra veszik a kezdeményezés sikerét, s nagy jövőt jósolnak a mezőgazdasági panelos építkezésnek. a tervek szerint rácsos tartókat, tetőszerkezeteket is felajánl az üzem az állami és szövetkezeti gazdaságoknak. /mti/

--

bb 22. zsebrádió a MÁV kocsifeliróknál - menetirányítás rövidhullámon

a vid szf/tné-ju ká la

1968. február 14.

a MÁV miskolci igazgatóságának területén tehervonatok továbbítására használt 24 villamosmozdonyt szereltek fel rövidhullámu rádió adó-vevő készülékkel. a miskolc-budapest között közlekedő tehervonatok a miskolci főmenetirányító ezekkel a készülékekkel dirigálja.

/folyt. köv./

9.40/Lm

4c 1020

- 14 -

103f

bb 22. / zsebrádió a .... 1. folyt. /-ju

az urh készülékek hatósugara 50 kilométer. a budapesti vonal mellett felállított reléállomások erősítésével viszont miskolctól-budapestig a fő menetirányító végig ,, kézben tartja,, a tehervonatot. a rádió összeköttetés teszi lehetővé például, hogy aszód-gödöllő között, ahol a teherszerelvények a nehéz pálya miatt tolatómozdonyt kapnak, a két vezető állandó összeköttetésben legyen egymással.

,, rádiósították,, a miskolci rendezőpályaudvaron a kocsifeliró személyzetet is. minden kocsifeliró zsebrádiót kapott és papír-ceruza helyett ezt használja. a központi felirónak ezen diktálják be a vonatok összeállításánál a kocsiszámokat.

a tervek szerint a nyíregyháza -záhony vasutvonal mellett is építenek reléállomásokat, s az itt közlekedő tehervonatok is rádióon irányítják majd. /mti/

--

bb 23. hormonkezelés a szőlőoltványoknál

a vid kz/sk-ju ká la

1968. február 14.

a szőlészeti kutató intézet badacsonyi kísérleti telepén a szőlőoltványok hormonális kezelésével segítik elő, hogy az alany és a nemescsap gyorsan, biztonságosan forrjon össze. az összeforrásnál keletkező sebszövetet paraffin-bevonattal védik a kiszáradástól és a sérüléstől. a tapasztalatok szerint ezzel a módszerrel az oltványok több mint 50 százaléka elsőosztályu minőségű lesz, s ez 10-15 százalékkal jobb arány, mint a hagyományos módszer esetén. az idén 70.000 hormonkezeléses oltvány készül a telepen. a legértékesebb és legkeresettebb fajtákat - a szürkebarát és a kéknyelű oltványokat - készítik ilyen mó-
don. /mti/

4c 1020

--

9.50/Lm

- 15 -

103f

bb 24. bővítik a pécsi panelgyárat

vid szf/sk-ju ká bs

1968. február 14.

pécs keleti iparnegyedében megkezdtek a panelgyár bővítését. a 20 millió forint értékű fejlesztés célja, hogy a jelenlegi 900 helyett évente 1400 lakáshoz elegendő elemet állítsanak elő. a baranya megyei építőipari vállalat 1960 óta készít lakásokat a kívül-belül előre bevakolt, szobafal nagyságu panelekből. ma már több mint 3000 család él ilyen otthonban. a távfűtéssel, beépített butorokkal ellátott lakások igen népszerűek, pécs büszkesége a panelházakkal teleépült „uránváros”.

ebben az évben tízmillió forint értékű munkát végeznek, s a rekonstrukciót 1970-ben fejezik be. /mti/

L

bb 25. súlyos közlekedési balesetek

t fe/sk-ju zs

1968. február 14.

a nagybányai vasútállomáson a lezárt sorompót megkerülve akart átmenni a közeledő gyorsvonat előtt sulyok lászló, 38 éves villanyszerelő maconkai lakos és a szerelvény elütötte. sulyok lászló olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt.

németh józsef 29 éves gépkocsivezető egy 39-es autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen a xviii. kerületben a mező imre ut és a diószeghy sámuel utca kereszteződésében és elütötte busák sándor, 11 éves iskolai tanulót, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a gépkocsivezető ellen eljárás indult.

a xviii. kerületben a vöröshadsereg ut 47. számú ház előtt szabálytalanul kanyarodott személygépkocsijával nagy lászlóné, 25 éves boltvezető és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője józsa istván, 22 éves autószerelő súlyosan, pótutasa könnyebben megsérült. a személygépkocsi vezetője ellen a rendőrség eljárást indított.

mozgó 66-os villamosta akart felugrani szabó lajos, 38 éves géplakatos, a xviii. kerületben a józsef köruton. a lépcsőről visszaesett és súlyosan megsérült. /mti/

11.38/ju

-16-

ak 125

12.12

bb 26. a marx károly közgazdaságtudományi egyetem

hné-lm zs

1968. február 14.

táncgyűjtése pénteken este 7 órakor előadást rendez az egyetem aulájában, amelynek bevételét a szicíliai földrengés károsultjainak megsegítésére ajánlja fel. /mti/

--

bb 27. a fegyvert s vitézt énekelek

hné-lm zs

1968. február 14.

ifjúsági honvédelmi vetélkedők középiskolás kerületi döntői és elődöntői befejeződtek. a döntő szombaton 16 órai kezdettel lesz a magyar néphadsereg központi klubja színháztermében. /mti/

--

bb 30. a holland külügyminiszter muzeumlátogatásai

t bc/hné-lm zs

1968. február 14.

dr. j.m.a.h. luns, holland külügyminiszter és felesége, valamint kísérete szerdán délelőtt szilágyi béla külügyminiszter-helyettes és felesége társaságában ellátogatott a magyar nemzeti muzeumba.

dr. fülep ferenc, a muzeum főigazgatója üdvözölte a vendégeket, majd kalauzolásával megtekintették a magyarország története a honfoglalástól 1849-ig című kiállítást. a külügyminiszter nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról. bucsuzáskor egy 10. századból származó galgóczi magyar tarsoly-lemez másolatát adták át a látogatás emlékére a külügyminiszternek.

a holland vendégek ellátogattak a szépművészeti muzeumba is, ahol dr. garas klára főigazgató vezetésével megtekintették a régi és a modern képtárat. /mti/

--

12.15/Lm

- 17 -

ak 1250f

bb 28. interju könyvügyben 843 munkással

i tf/gk-lm zs

1968. február 14.

széles körű olvasás-szociológiai felmérést végeztek nemrégiben a könyvkiadók központjának piacutatói a ganz-másvag-ban. 843 munkás képviselte a gyáróriás dolgozóit, akik közül - véletlenszerű kiválasztással - minden 15-ikembert kérdeztek ki könyvügyben lakásán, azaz az olvasás első számú helyszínén.

a megkérdezettek - 657 férfi és 186 nő, illetve 660 budapesti és 183 vidéki lakos - tulnyomó részénél van otthon televízió. az olvasó tévé-tulajdonosok arra a kérdésre, vajon többet vagy kevesebbet olvasnak-e, mióta megvették a készüléket, 56.1 százalékban úgy válaszoltak, hogy korábban többet tudtak olvasni, 40.2 százalék viszont azt felelte, hogy ugyanannyit. az olvasás gyakorisága szempontjából örvendetes megállapítás a 30 éven aluliaknak az átlagosnál jóval nagyobb könyvéhsége. korántsem megnyugtató viszont, hogy a betanított munkások a szakirodalom iránt közömbösebbek, szakkönyvük otthon csak a szakmunkásoknak van. a házi könyvállományban az eszteregályos és a lakatos szakkönyvek foglalják el az első két helyet, harmadikként a villamosági könyvek következnek, különösen a fiatalabb korosztály tulajdonaként.

az olvasottságra kívántak fényt deríteni a felmérésben azzal a listával, amelyen a legnépszerűbb írók és művek szerepeltek, azzal a kérdéssel: ki mit olvasott ezek közül? a husz szerzőt tartalmazó névsorból a válaszolók átlagosan 12 író-t említettek. gárdonyi, jókai, mórícz, mikszáth, verne neve majd mindegyik válaszban elhangzott. a következő természetesen kialakult csoportba mindössze ketten tartoznak: móra és rejtő - 71 százalékot kitevő szavazatokkal. a harmadik csoport, 45-49 százalék között, gorkij, berkesit, zolát, fejest, karinthy frigyest, solohovot, lev tolsztojt, karl mayt, balzacot, maupassant-t tartalmazza. megfigyelhető, hogy a külföldiek vannak túlsúlyban, ugyanakkor először jelennek meg élő magyar írók. a következő, 33 százalékos említést kapott „csoport”: hemingway. az utolsó két helyen 17-23 százalékos szavazattal h.g. wells és szabó magda áll. /mti/

--

11.40

- 18 -

de 12³⁵

bb 29. időjárásjelentés

gk-ju

1968. február 14.

a meteorológiai intézet jelenté 1968. február 14-én, szerdán 13 órakor:

többfelé eső

a nyugat-európán át áramló páradus, enyhe levegő az elmúlt 24 óra folyamán eljutott az alpok és a kárpátok vonaláig. ennek következtében franciaországban, németországban és észak-olaszországban sokfelé esett az eső. a kárpát-medencében és a balkán-félszigeten erősen páras, ködös az idő. a szovjetunió európai területein a sarkvidéki eredetű hideg levegő kiterjedt havazást okoz. hazánkban kedden erősen felhős volt az ég. a déli megyékben helyenként napközben sem oszlott fel a ködtakaró. a nappali hőmérséklet a ködös helyeken csak plusz 1, máshol 3-7 fokig emelkedett. az éjszaka folyamán az ország északi és keleti felén ködszítalásból, havazásból több helyen kevés csapadék hullott. ma hajnalban szeszélyes eloszlásban mínusz 3 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt országszerte erősen páras, ködös idő volt. a dunántul déli részén többfelé ködszítalást észleltek, egy-két helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor plusz 1-plusz 5 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 1.5 fok volt, 1.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok volt, a tengerszintre átszámított 1759 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, páras, főként még délkeleten ködös idő, többfelé ködszítalással, esővel, havas esővel. gyenge, később kissé megélénkülő szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3-plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1-plusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél 304 centiméter. /mti/

--

12.20/ju b

- 19 -

Levegymérés

12⁵⁴

bb 31. a ,, busójárás,, műsora

b vid fm/tné-ju ká bs

1968. február 14.

február 25-én rendezik meg a sokévszázados nemzetiségi hagyományokat felelevenítő mohácsi farsang érdekes látványosságát, a busójárást. az egésznapos program mohács új, reprezentatív létesítménye, a hatmillió költséggel épített kossuth-filmszínház avatásával kezdődik. a mozi kiállítási csarnokában nyitják meg a mai magyar festészet válogatott alkotásait bemutató ,, mohácsi galériát,,. itt a janus pannonius muzeum modern magyar képtárának anyagából mintegy száz értékes alkotást mutatnak be a közönségnek.

a busójárásnak a koló-téren emléket állító totemoszlopot, Lалуja andrás szobrászművész alkotását a baranyai magyar és nemzetiségi együttesek és busók avatják fel színes, hangulatos körtáncúkkal. ezt követően a debreceni ,, ludas matyi,, bábegyüttes mutatta be a mohácsi farsangolás témáját feldolgozó bábjátékát, a busóóvodát,,. a megye nemzetiségeinek híven megőrzött népi kultúrájából ad izelítőt a ,, nemzetiségek zenéje,, című műsor, amely után a busók felvonulására és játékaira kerül sor. a busójátékokat szabadtéri farsangi multság követi: ebben a busók népes csoportján kívül a mohácsi termelőszövetkezet lakodalmas menete, a pécsi mecsek együttes és a nemzetiségi népi együttesek lesznek a ,, főszereplők,,. a program dunaparti tűzijátékkal, busóbállal zárul.

az említett tárlaton kívül láthatják az érdeklődők a régi mohácsi butorokból, a két kapoli faragóművészetének leg-szebb munkáiból, a busóhagyományt felelevenítő gyermekrajzokból és faragványokból rendezett kiállításokat. a maszkfaragó iskola bemutatóján megismerhetik a maszk-készítés művészetét és a legsikerültebb alkotásokat is. /mti/

14.10/s

de 1445

- 20 -

bb 32 másodfoku árvízvédelmi készültséget rendeltek el a felső-tiszán

vid kz/sk-ju ká bs

1968. február 14.

jégzajlásból keletkezett medertorlaszok gyors áradást idéztek elő a felső-tiszán - a folyó vencesellő és tiszatelek közötti mintegy 12 kilométeres szakaszán. a jégtorlaszok magassága meghaladja az öt métert, elzárják a víz útját, veszélyeztetik a védelmi töltéseket. az illetékes vízügyi hatóságok ezért szerdán reggel másodfoku árvízvédelmi készültséget rendeltek el a felső-tiszán. /mti/

bb 38. izgalmas életmentés a jeges balatonon

b vid szf/hné-ju ká bs

1968. február 14.

a baltonfüredi moló közelében egy fiatal házaspár fényképfelvételeket készített a balaton jegén. fényképezés közben gyakran változtatták helyüket és az anyhe időjárás következtében meggyengült jég hirtelen beszakadt alattuk. menekülésre az egyik teletőre lehorgonyzott uszály partig kifeszített drótkötele kínálkozott. a férj ebbe a drótkötélbe kapaszkodott és így próbálta fenntartani feleségét is. a fiatalasszony azonban, aki uszni sem tud, rémületében kapálózni kezdett, és hamarosan víz alá ment. a férje utánvetette magát, hogy menteni próbálja. a partmenti szemlélők, javarészt idősebb emberek, tehetetlenül nézték, hogyan bukkán fel újra és újra a mentési kísérletben kimerült férfi. már csak pillanatokon mulott a tragédia, amikor a partra érkezett arany andrás fiatal vendéglátóipari dolgozó, aki a drótkötélbe kapaszkodva, élete kockáztatásával kimentette a jeges vízből a fuldokló házaspárt.

az eset kapcsán az illetékesek nyomatékosan felhívják a téli üdülők és kirándulók figyelmét, hogy csak rendkívüli elővigyázatossággal lépjenek a balton jegére, a partmenti sáv-tól ne távolodjanak el messzire, mert az anyhe időjárás következtében meggyengült jég beszakadhat. /mti/

14.20/szb

de

-21-

bb 33. a szegedi egyetem az atomenergia békés felhasználásáért
- egyezmény a nemzetközi atomenergia ügynökséggel

c vid szf/tné-ju ká bs

1968. február 14.

a szegedi józsef attila tudományegyetem növényélettani és mikrobiológiai tanszéke és a nemzetközi atomerő ügynökség, amelynek hazánk is tagja, kutatási szerződést kötött. eszerint a szegedi intézet rádióaktív izotop laboratóriumának meghatározott növényélettani kutatási eredményeit az atomenergia ügynökség, illetve a tagállamok rendelkezésére bocsátja. a kutatásokért - amelyek az atomenergia békés célú felhasználását szolgálják - a szegedi intézet díjazásban részesül.

az intézet, az izotop laboratórium vezetőjének, dr. zsol-dos ferencnek kutatási programja szerint elsősorban a környezeti tényezőknek, illetve a mezőgazdasági kémiai anyagoknak a növényekre gyakorolt élettani hatásait tanulmányozza. fontos helyet foglal el a programban, a szegedi izotop laboratóriumban nemrég felfedezett és a növényvilágban eddig ismeretlen sokk-hatás okainak megállapítása. a sokk-hatás korábban csak az orvostudomány fogalmai között fordult elő. ezzel kapcsolatban a szegedi kutatók megállapították, hogy egyes, hidegre érzékeny növényeknél a tápanyagfelvétel a hőfok csökkenés arányában kissebedik. de bizonyos ponton - például a rizsnél nulla celsius foknál - úgrásszerűen növekszik. ez nem felel meg a növény külső hőmérséklet szerinti életritmusának, káros túltelítettség lép fel, amely a növény pusztulására vezet. ezt a jelenséget nevezik el a kutatók hideg-sokknak.

ennek okait most a növényi sejtek határhártyájának szerkezetében keresik, amelynek működése, ionáteresztő képessége nagyobb mértékben függ a hőmérséklettől, mint eddig gondolták. az izotopos vizsgálatokkal határozzák majd meg, hogy milyen tápelemek adagolásával befolyásolhatják a hidegre érzékeny növények tápanyagfelvételét, tehát végeredményben a biztonságosabb termelést.

a kutatásokat az országos atomenergia bizottság által nemrég rendelkezésre bocsátott nukleáris műszerek, ólomtoronyok, számlálóberendezések segítségével folytatják. a nemzetközi atomenergia ügynökségtől befolyó összeget is az izotop laboratórium fejlesztésére fordítják. /mti/

--

14.30/szb

-22-

bb 34. vizet árulnak a bauxitbányák - varminchárom kuttal
furnak a bakonyi területen

a vid-szf/tné szb ká

1968. február 14.

a kitermelt bauxit önköltségét a jelenlegi árszintnél alá lehetne szorítani, ha értékesítenék a bauxitbányákból felszínre pumpált nagymennyiségű, ivásra alkalmas vizet. köztudomású, hogy a hazai bauxitkincs legnagyobb része a karsztvíz szint alatt helyezkedik el és a lelőhelyek kiszáritása egyre nagyobb költségeket emészt fel. a bauxitbányák ezért latolgatják az ivóvíz árusításának lehetőségét. számítások szerint a többletköltségek legnagyobb része megtérülne, egyidejűleg elháríthatnák a környékbeli városok, például tapolca és keszthely, valamint a távolabbi települések vízellátási gondjait.

a tanulmánytervben az aktív vízvédellel kapcsolatos költségeket 200 millió forintba becsülik. ebből az összegből többek között 33 kuttal furnak a bakonyi bauxitbányák környékén. a kuttak szivattyuival csapolják le az érctelepeket. egy-egy kuttal tízezer liter vizet távolíthatnak el másodpercenként és ezt a mennyiséget teljes egészében vízellátásra használhatnák fel. már hét ilyen vízemelő rendszer készült el, ebből hármat helyeztek üzembe. a felszínre emelt vizet egyelőre még a patakokba vezetik és a baltóni vízgyűjtő felé továbbítják. /mti/

--

bb 35. új olcsó növényvédőszer a házikert tulajdonosoknak
- növényvédelmi tanácskozás kecskeméten

a vid kz/sk szb ká

1968. február 14.

az agrártudományi egyesület bács-kiskun megyei szervezete, az agrotröszt és a párizsi minoc cég rendezésében szerdán növényvédelmi tanácskozást tartottak kecskeméten. a növényi és a gombabetegségek elleni kémiai védekezés intenzitása, - mint a tanácskozáson hangsúlyozták - gyors ütemben növekszik. tavaly csak bács-kiskun megyében 120 millió forint értékű védekezőszert használtak fel a kertészetekben és a szántóföldeken. a nagyüzemi táblák védelmét a szakemberek megoldottnak tekintik. változatlanul probléma azonban a házikertek és a szórványgyümölcsösök rendszeres védelme. a tanácskozás szükségesnek tartja, hogy gyorsan és széleskörűen ismertessék a lakossággal a kiskertekben kitünően alkalmazható új, olcsóbb növényvédőszeret, illetve azok használatának módszereit. /folyt.köv./

14.35/szb

-23-

14.35/szb

bb 35. /uj olcsó... 1. folyt./-szb

a tanácskozás egyik szakmai érdekessége volt dr. Lehoczky Jánosnak, az országos szőlészeti és borászati kutató intézet tudományos főmunkatársának előadása a szerves gombaölő-szerekről. a legújabb kísérleti eredmények tényeire hivatkozva, rámutatott, hogy a hagyományos védekező anyagok - közöttük a legelterjedtebb bordói lé vívőanyagai -, mint például a mész, bevonják a növények leveleit, s így olyan erős árnyékoló hatást fejtenek ki, amely gátolja a növény biológiai fejlődését. ilyen okokkal magyarázható, hogy a bordói lével permetezett szőlőkben a termés cukorképződése kisebb, mint a korszerű, szerves anyagokkal védett tőkéken. /mti/

--

bb 36. mélyszerkezeti szénhidrogén-kutatás kezdődött a kisalföldön

vid szf/gk szb ká

1968. február 14.

a zalai olajkutatók az utóbbi évtizedben több sikeres kutatást fejeztek be a kisalföldön és sikerült is gyarapítaniok a magyar szénhidrogén-készletet. most újabb fejezet kezdődött a kisalföld kutatásának történetében: hónapokon át tartó tudományos vizsgálatok után bősárcány község határában megkezdődött a mélyszerkezeti szénhidrogén-kutatás. az ide telepített nagyteljesítményű furóberendezéssel 4500 méter mélyre fúrnak le a kutató mérnökök és geológusok ebben a mélységben szénhidrogének jelenlétére számítanak. /mti/

--

bb 37. gyógyszerészavató a budapesti orvostudományi egyetemen

t ms/gk-ju zs bs

1968. február 14.

a budapesti orvostudományi egyetem tanácsa szerdán a vasas-székház szimáztérmeben nyilvános rendkívüli tanácsülést tartott, amelyen 128 idén végzett fiatal gyógyszerészt avattak.

az ünnepségen részt vett dr. vedres István, az egészségügyi miniszter első helyettese, és dr. Babics Antal akadémikus, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöke is.

dr. Zoltán Imre rektor nyitotta meg a tanácsülést, majd gyémánt és arany diszokleveleket nyújtott át az egyetemen 60, illetőleg 50 évvel ezelőtt avatott gyógyszerészeknek. gyémánt-diplomát kapott Balázs Pál, dr. Lukács Jenő és Spergely Béla, aranydiplomával tüntették ki Barcza Imrét és Hehs Lászlót. a kitüntetettek nevében Spergely Béla mondott köszönetet.

/folyt. köv./
14.45/szb

- 24 -

bb 37. / gyógyszerészavató ... 1. folyt. /-ju

ezután dr. Végh Antal, a gyógyszerésztudományi kar dékánja egerváriné Nagy Mária-t, Gonda Pált, Hajós Györgyöt, Hanyag Györgyöt, Szőnyi Mária-t és Tóth Barnát Summa cum laude kitüntetéses gyógyszerészdoktorrá avatta, majd dr. Varga István, a fogorvostudományi és dr. Miskovits Gusztáv, az általános orvostudományi kar dékánja több fogorvos- és orvosdoktor-t avatott fel.

az idén végzett gyógyszerészek avatása következtében ezután, akiknek nevében József Miklós köszönte meg a támogatást, az egyetemen a gyógyszerésztársadalom legkiválóbbjaitól nyert oktatást. hagyományos szokás szerint a most végzett gyógyszerészek képviselői átadták a nyomukba lépő évfolyam képviselőinek a Kisz Zászlaját, majd dr. Darabos Pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára köszöntötte a munkájukat megkezdő fiatalokat. az alma mater nevében dr. Végh Antal dékán adott utravalót az életbe kilépő tanítványoknak.

dr. Zoltán Imre rektor zárószavaival ért véget a gyógyszerészavató. /mti/

--

bb. 39. magyar - román műszaki együttműködés az alföldi olajbányászatban

b vid szf/gk/ká/il bs

1968. február 14.

műszaki együttműködést teremtettek az alföldi olajbányászok a román furóberendezéseket tervező bukaresti intézettel és a gyártó ploesti üzemmel. az alföldi olajmezőkön sikerrel használják a román ipar gyártotta különböző típusú furóberendezéseket. a közel-múltban állították munkába az f-200 típusú új berendezést. ezen a típuson azonban több ésszerű módosítás vált szükségessé. az alföldi kőolajfúrású üzem illetékes szakemberei kapcsolatba léptek a tervező és gyártó román céggel. javaslatukra a berendezéseken végrehajtották a kívánt változtatásokat: megkönnyítették a berendezés szállíthatóságát, csökkentették szerelési idejét. az alföldi rétegvizszojoknak megfelelően új, 60 colos hidraulikus féket szereltek fel, amellyel a beépítési sebességet szabályozhatják. a furó élettartamának növelésére automatikus furó-utánengedővel látták el a berendezést és módosították iszap-tartály rendszerét is.

/folyt. köv.?

15.55/il

- 25 -

14.30/14.45

bb. 39. / magyar-román... folyt/ il

az időközben leszállított f-200-as típusú berendezésen a magyar szakemberek által javasolt átalakítások zömét végrehajtották, a jövőben érkező berendezések pedig már teljes módosítással érkeznek. márciusban - a magyar szakemberek látogatását vizsgálva - román tervezők érkeznek hazánkba és a furóberendezésekkel kapcsolatos problémákon kívül tárgyalnak a kőolajiparban használt univerzális munkapad végleges formájáról is./mti/

bb. 40. tovább mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget a tiszai mellékfolyóinál

i sb/tr/ie/il/bs

1968. február 14.

a múlt hét végi olvadástól és esőzésektől megduzzadt néhány tiszai mellékfolyón most már csaknem olyan gyors az apadás, mint amilyen az áradás volt. a tur garbolcnál, a fekete körös pedig annál szerda reggelig a hétfői tetőzés szintjétől két méterrel apadt, s ennek megfelelően mindkét folyón másod fokról első fokra csökkentették az árvízvédelmi készültséget. a fehér körös vízszintjének csökkenése mérsékeltebb, de szerdán már ennél a folyónál is az elsőfokú készültség, figyelőszolgálatát váltotta fel a gátakat vigyázó másodfokú készültség erősít. a vízügyi előrejelzések szerint tovább apadnak a folyók, s így csütörtökig mindhárom mellékfolyónál sor kerülhet a készültség megszüntetésére.

a miskolci vízügyi igazgatóság két kis jégtörő hajója a tiszán folytatta a tiszaberceli torlódtott jég megbontását. a folyó többi szakaszáról már levonult a jég, s a tiszaberceli szakasz és a hernád kivételével nincs jég a hazai folyókon. az enyhülés elvékonyította a balaton és a velencei tó jégpáncélját is. a szerdai jelentések szerint a balatonon 5-18, a velencei tavon 5-8 centiméter vastag a jég./mti/

16.00/il

- 26 -

16.30ylue

bb. 41. Import üveg és porcelán háztartási és díszműáruk kiállítása
t kf/kf/ie/gy/bs

1968február 14.

az üveg és porcelán nagykereskedelmi vállalat szerdán kiállítást nyitott a piackutató intézet nagymező utcai mintatermében. a kiállításon a vállalat megismerteti a szakemberekkel, majd a nagyközönséggel gazdag importválasztékát, a mintegy 400-500féle bolgár, csehszlovák, koreai, ndk-beli, nszk-beli, angol, francia és osztrák üveg, porcelán, kerámia háztartási és díszmű áruját.

a kiállítással újszerű eladási formát, közvetlenebb kapcsolatot teremtett partnereivel az üvért. a háromnapos szakmai bemutató, a reprezentatív környezet, a tágas kiállítóterem lehetőséget ad, hogy a kiskereskedelem képviselői együtt láthassák az új cikkeket, amelyek részben a választékot bővítik, részben olyanok, amelyeket a belföldi ipar kellő mennyiségben nem tud szállítani. a kiállítás - lévén a meghívottak szakemberek - egyben kritikai és vitafórum, módot nyújt a külföldi termékek egymással és a hazaiakkal való összehasonlítására, s a hazai ipar ösztönzésére.

a kiállításon bemutatott cikkek közül mintegy 10 millió forint értékűt már most megvásárolhat a kiskereskedelem s további 100 millió forint értékűt rendelhet meg a helyszínen. a kiállítást szombattól hétfőig a nagyközönségnek is bemutatják, s így mód nyílik szélesebbkörű piackutatásra, a vásárlók igényeinek megismerésére is./mti/

bb. 42. az irodalmi színpadon

k fe/gk/zs/gy/bs

1968. február 14.

- tekintettel a nagy érdeklődésre - február 27-én megismétlik a váci mihály-estet. a műsorban közreműködik keres emil, palotai erzsi, mikes lilla, bodor tiber, selley zoltán, szentpál mónika és jancsó adrienne. az est bevezetőjét czine mihály tartja./mti/

16.05/gy

- 27 -

16.30ylue

bb. 43. már csaknem az egész országra kiterjedt az influenza

1 ms/gg/zs/gy/bs

1968. február 14.

az influenza-járvány harmadik hetének végén erősödött a betegség támadása. a megbetegedések száma budapesten kedden is meghaladta a huszezret. az iskolai hiányzások is tovább emelkedtek, s elérték a 11,6 százalékot. a betegség lefolyása változatlanul enyhe, egy százalék körüli szövődéssel. pécssett és baranya megyében a járvány harmadik hetében az előző hetének csaknem felére csökkent a megbetegedések száma. ezzel szemben az influenza ma már az ország majdnem minden megyéjében jelentkezik, bár egyelőre viszonylag kevés, 2-3 ezer megbetegedést okoz megynként.

a közegészségügyi szakemberek nagy fontosságot tulajdonítanak a kulturált egészségügyi magatartásnak, a személyi higiénének. mivel a betegség cseppfertőzés útján terjed, nagyon fontos, hogy ennek lehetőségét a minimumra csökkentsük. a betegek leginkább a betegség első szakaszában fertőznek. a lázas állapot, a szövődmények elkerülése önmagában is szükségesé teszi, hogy ilyenkor maradjanak otthon, feküdjenek ágyban és ne fogadjanak látogatókat. nemcsak értelmetlen, hanem felelőtlen dolog is az influenzát lábon kihordani, mert a betegen is fennjárók ismerősök, kollégák, munkatársak tucatjait fertőzhetik meg. influenza járvány idején fokozottan fontos a személyi higiéné előírásainak betartása, tehát az is, hogy zsebkendőbe köhögjünk, tüsszentsünk. sokan úgy vélik megakadályozni a cseppfertőzést, hogy saját tenyerükbe köhögnék, tüsszentenek, s nem gondolnak arra, hogy kézfogással, vagy ételkészítéssel továbbítják a fertőzést. a gyakori kézmosás különösen az ételkészítéskor elkerülése végett fontos.

a leggyakrabban zsufolt, zárt helyiségekben következik be a fertőzés. ezért nagyon fontos a gyakori szellőztetés, például kórházakban, iskolákban. a vírusok ugyanis szabad levegőn elpusztulnak. fordítsunk gondot a lakás helyes fűtésére és minél gyakoribb szellőztetésére is - hangzott a közegészségügyi szakemberek figyelmeztetése./mti/

16.15/gy

- 28 -

16.15

17.12.1968

17.12.1968

bb. 45. sajtótájékoztató az üzemelemezés helyzetéről, terveiről

1 kf/kf/1e/1l/bs

1968. február 14.

szerdán a várbeli fortuna étteremben sajtótájékoztatót tartott ughy józsef az üzemi vendéglátóipari tröszt vezérigazgatója.

a múlt évben az üzemi vendéglátó hálózat az előző évinél 100 millió forinttal nagyobb, összesen 2.1 milliárdos, forgalmat bonyolított le, s az idén januárban ugyancsak tartották a tavalyi első hónapi forgalmat. sőt az étkezők száma növekedett is, most már megközelíti a félmilliót. igaz, hogy az igények a könnyebb, az olcsóbb ételek irányában tolódtak el, az üzemi konyhák, éttermek azonban igyekeznek kielégíteni ezeket az igényeket is.

az üzemi vendéglátás helyzetének erősödéséhez hozzájárult, hogy a fogyasztói árak alig változtak. ételeik 35 százaléknak 10 fillértől 1.20 forintig csökkentek az árak, 25 százalékuknál változatlan maradt, míg 40 százalékuknál átlagosan 10-20 fillérral növekedtek.

a hálózatfejlesztés során az üzemi vendéglátó vállalatok - a dolgozók szervezett ellátását szolgáló konyhák, éttermeken kívül - mind több kereskedelmi jellegű üzletet kívánnak nyitni. jelenleg csaknem 300 nyilvános éttermük, bisztrójuk, büféjük van. várhatóan áprilisban egerben 500-600 személyes étterem nyílik, ez nyáron segít majd a strandolók ellátásában, télen pedig kisvendéglőként működik. rövidesen megkezdődik a várbeli fortuna étterem bővítése is, s már a szezonra megnyílik az éjjel bárként működő cukrászda, valamint a sörorzó. győrött, sopronban, pécssett szegeden is nyílnak kereskedelmi jellegű éttermek, vendéglőt az üzemi vendéglátó vállalatok.

győrött, pécssett, debrecenben, s a fővárosban csepelen különleges husboltot nyitnak, ahol házi disznótort, konyhakész husokat, huskészítményeket árusítanak. tavaly még csak kísérletképpen hozták forgalomba, most már a fővárosban 23 üzletben árusítják a gastrofol ételeket. egyelőre naponta 1 800-2 000 adag kerül forgalomba. belőle, vásárolnak azonban egy korszerű fóliázógépet, amelynek segítségével megsokszorozzák a termelést. úgy tervezik, hogy a mintegy 25 fajta gastrofol ételből - amelyet a háziasszonynak csak fel kell melegítenie - mintegy kétmillió forint értékűt adnak az idén a kereskedelemnek./mti/

- 29 -

16.25/e

16.25

17.12.1968

17.12.1968

bb. 46. készül az ezredik gőzturbina - naponta 30 vagon paradicsomot dolgoz fel egy új gépsor - tájékoztató a százéves lánggépgyár terveiről

sl/tr/ie/il bs

1968. február 14.

dr. erdösi nándor, a láng gépgyár műszaki igazgatója szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatja az újságírókat a vállalat munkájáról és terveiről.

elmondotta, hogy május 1-én lesz 100 éves a láng gépgyár, amelyet egy láng lászó nevű pozsonyi kazánkovács alapított. a gyár turbinái, kazánjai és újabban élelmiszeripari gépei is világszerte ismertek. a vállalat alapítása óta most készül az ezredik turbina, amelyet 1969-ben Lengyelországba szállítanak. ez a jubiláris erőgép 12 megawattos, a gyár azonban már ennél jóval nagyobb, 100 és 200 megawattos gőzturbinák előállításával is foglalkozik. első 100 megawattos gépük próbaüzemét éppen a napokban kezdték meg bánhidán, s hasonlókat helyeznek üzembe a gyönyösvisontal erőműben is. az idén már az első 200 megawattos turbina gyártása is megindul, ami iránt igen nagy a kereslet. ez az új gépük igen jó exportcikk lesz, ugyanakkor az előzetes tervek szerint 1978-ig, hazánkban is körülbelül 15-17 ilyen 200 megawattos turbinát akarnak üzembe helyezni. ebből körülbelül négy már valószínűleg atomturbina lesz.

a napokban felkereste a láng gépgyárat stefan jedrychowski, a lengyel minisztertanács elnökhelyettese, s a megbeszéléseken szóba került, hogy egy idő múlva a láng gépgyár valamelyik lengyel gyárral közösen 500 megawattos óriás turbinákat gyárthatna. a láng gyár vezetői a kérdésről szívesen tárgyalnak, mert az ilyen együttműködést hasznosnak tartják.

az említett nagyteljesítményű gépek igen értékesek és gyártásuk rendkívül nagy felelőséggel jár. kétszáz megawattos turbinákat például csak ugynevezett csuszó áron lehet exportálni, ami azt jelenti, hogy árának csupán egy részét fizetik ki átvételkor, másik részét csak akkor, ha huzamosabb idő alatt bebizonyosodott, hogy jól működik, gőzfogyasztása nem nagyobb a kikötött színvonalnál. ha viszont jobbak a gép tulajdonságai, akkor a vételár utólag fizetett része is magasabb. a láng gyár vállalja ez a kockázatot: csak garantáltan jóminőségű, kifogástalan műszaki tulajdonságokkal rendelkező turbinákat küld a piacra.

fontos cikkük a paradicsomsűrítmény-gyártó gépsor is, amiből a szovjetunióba eddig 150-et, hazai célokra pedig 30-at szállítottak. a /folyt.köv./

- 30 -

16.30/e

1/11
1/10
1-2X1

bb. 46. / készül az ezredik... folyt/ il

az eddigi gépsorok naponta 15 vagon paradicsomot tudtak feldolgozni, most azonban megjelennek legújabb konstrukciójukkal, amely 24 óránként 30 vagon paradicsom teljes feldolgozására képes. ebből hatot már az idén átadnak a szovjetunióknak, s előzetes tárgyalásaik szerint a szovjetunió 1970 után is jelentős összegekért kíván hasonló gépeket vásárolni. ezeket a gépsorokat természetesen csak olyan országok vehetik meg, ahol nagy a paradicsomtermés, ezért a gépeknek olyan változatait is kidolgozzák, amelyek egyéb levek feldolgozására alkalmasak. iraknak és iránnak rövidesen datolyalé-feldolgozó gépsort készítenek./mti/

--

bb. 44. hazánkba érkezett a finn köztársaság ipar- és kereskedelemügyi minisztere

i sz/tné ie /il bs

1968. február 14.

nagy józsefné könnyűipari miniszter meghívására szerdán budapestre érkezett olavi salonen, a finn köztársaság ipar- és kereskedelemügyi minisztere, és felesége. elkísérte a minisztert budapesti útjára a finn gazdasági és közélet több vezető képviselője.

olavi salonen fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent nagy józsefné, horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes, beck istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője, továbbá a könnyűipari és a külkereskedelmi minisztérium több vezető képviselője. ott volt o. raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete.

a finn miniszter és kísérete öt napos magyarországi látogatása során megbeszéléseket folytat a magyar gazdasági élet több vezetőjével, üzemeket látogat meg és ismerkedik hazánk nevezetességével./mti/

--

17.35/il

- 31 -

1/11
17
17.20/11

bb. 47. háromszáztizennyolc millió forint a bács-kiskun megyei települések fejlesztésére - ülést tartott a megyei tanács

a vid-fm/tné/ká/gy/bs

1968. február 14.

bács-kiskun megye tanácsa szerdán kecskeméten megvitatta és jóváhagyta a megye 1968. évi költségvetését. az összesített fejlesztési alap összege 318 millió forint, amelyből 254 milliót beruházási célokra irányoztak elő a tanácsok.

a rendelkezésre álló összegből 74,6 kilométerrel bővítik a vízvezeték-hálózatot és további 59 600 négyzetméternyi járdát fektetnek le. tizenhat körzeti, illetve fogorvosi rendelővel, bölcsődével és egészségházzal gazdagodik a megye. épül a kiskunmajsai nyolctantermes gimnázium, és szeptemberre befejezik a kiskörösi petőfi sándor gimnázium bővítését. kiskörösön ezenkívül 162 személyes diákotthon és iparitanuló iskola építéséhez kezdenek. művelődési otthonok építésére, felújítására, könyvtárak fejlesztésére és más fontos közművelődési célokra 46 millió forintot költenek. új művelődési otthon épül többek között gátéron, tataháza, orgoványon.

a fejlesztési alappól lakásépítésre 90 millió forintot használnak fel. az áthuzódó építkezésekkel együtt 538 új lakás építését fejezik be az idén.

a településfejlesztésben a legjobb eredményeket felmutató járási, városi és községi tanácsokat összesen 1 620 000 forinttal jutalmazza majd a megyei tanács./mti/

bb. 48. háromnapos tapasztalatcsere pécsen az általános iskolai történelemtanításról

vid-fm/sk/ká/gy/bs

1968. február 14.

az országos pedagógiai intézet és a pécsi városi tanács rendezésében szerdán háromnapos tapasztalatcsere kezdődött pécsen a megyei és járási általános iskolai történelemtanítási felügyelők, főiskolai tanárok részvételével. a pécsi általános iskolák történelemtanítási módszertanának fejlődését gabriel józsef, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője ismertette. megemlítette, hogy a történelemtanításban ma már a szemléltető eszközök seregét használják fel: térképeket, rajzokat, filmeket, képes kiadványokat, könyveket, forrásgyűjteményeket, helytörténeti fotógyűjteményt, emléktárgyakat.

/folyt. köv./

- 32 -

16.45/11

16

17

17.20 11.11

bb. 48. / háromnapos tapasztalatcsere... / folyt./ gy

a mecseki szénbányavállalat közreműködésével bányász helytörténeti iskolamuzeumot létesítettek. tervbe vették a nemzeti függetlenségi harcok, az 1918-as polgári demokratikus forradalom és az 1919-es magyar tanácsköztársaság helyi történetének feldolgozását.

a továbbiakban dr. szebenyi péter, az országos pedagógiai intézet munkatársa tartott előadást „az általános iskolai történelemtanítás reformjának soronkövetkező lépéséről”, címmel.
/mti/

bb. 51. hetvenöt éve szólalt meg először puskás tivadar telefonhírmondója

i tz/gg/1e/gy/la

1968. február 14.

hetvenöt éve, 1893 február 15-én szólalt meg először budapesten puskás tivadar világhírű találmánya, a telefonhírmondó. soros kapcsolási rendszere - egyetlen drótszáll továbbította a hírt és nem volt földelés - egészen egyedülálló műszaki megoldás. a telefonhírmondó ügyében puskás tivadar 1892 július 18-án tette meg a szabadalmi bejelentést, és rögtön meg is kezdte a szerkesztőség szervezését a magyar utca 6 szám alatti házban. huszonöt előfizetővel indult, de ez a szám egy évvel utóbb már hétszázra, újabb egy esztendő múlva pedig ötezerre nőtt. az előfizetési díj havonta egy forint 50 krajcár volt.

az előfizetők száma sokáig változatlan maradt, és érdekes módon 1928-ban éppen a rádió elterjedése hozta meg az újabb emelkedést, pontosan az előfizetők számának megkétszereződését. ezzel azonban meg is kezdődött a lassú visszafejlődés és a modernebb hírközlési eszközök a rádió és a televízió teljesen kiszorította a mai idősebb generáció régi jó barátját, a telefonhírmondót.

a találmány egyébként annakidején külföldön is igen nagy érdeklődést váltott ki. a feltalálót bemutatóra hívták meg bécsbe, grazba, brünnbe, triestbe, berlinbe, chicagóba, stb. puskás tivadart azonban mindig csak a megoldásra váró műszaki kérdések érdekelték, az anyagiakkal nemigen törődött. találmányának ilyenfajta gyümölcseit valószínűleg akkor sem élvezhette volna, ha a telefonhírmondónak alig egy hónappal az első hír után nem kellett volna már saját feltalálójáról mondani nekrológot./mti/

16.55/gy

- 33 -

16

17

17.20 11.11

bb. 50. magyar-szovjet tudományos együttműködési szerződés a növényvédőszer kutatásban

b vid-szf/tné/ká/gy/bs

1968. február 14.

a nehézipari kutatóintézet az új gazdaságirányítási rendszer előnyeivel élve, szerdán kötötte meg második önálló nemzetközi együttműködési szerződését. ezáltal a szovjetunió vegyipari minisztériumának küldöttségét fogadták veszprémben. az együttműködési megállapodást dr. majdik ferenc, az intézet igazgatója és t.p. golovanov, a szovjet vegyipari minisztérium főosztályvezetője írta alá.

a szerződés elsősorban a vegyipar egyik legfontosabb területén, a növényvédőszer kutatásban irányoz elő közös munkát. a szovjetunióból eddig ötféle növényvédőszer mintaszállítmányt küldtek el magyarországi kipróbálásra. az egyik egy gombaölő szer, amellyel megelőzhető az almavarasodás. két higanymentes, tehát nem mérgező hatású szovjet gyártmányú csávázószer is kipróbálnak nálunk. egy burgonya gyomirtó szer is érkezett a világhírű n.n. melnyikov professzor vezette moszkvai kutatóintézetből. az ötödik készítmény egy rizs gyomtalanító, amelynek szintetizálását laboratóriumi körülmények között sikerrel hajtották végre szovjet kutatók. ha ez a vegyület nálunk a gyakorlatban is beváltja a hozzá fűzött reményeket, úgy a szerződés szerint a két fél együttes munkával dolgozza ki gyártás-technológiáját. a veszprémi kutatók két készítményét a szovjetunióban tanulmányozzák. a szőlő permetezésre alkalmas dunakoll elnevezésű anyagot és a ctp tartalmu higanymentes csávázószer vizsgálgják.

az együttműködési szerződés szerint az analitikában is nagyobb gondot fordítanak a tapasztalatok kicserélésére. a növényvédőszeresek ugyanis bonyolult szerves vegyületek és vegyelemzésük sokszor nem könnyű feladat. évente 8-10 hatóanyag műszeres analizisét végzik el a magyar és a szovjet kutatók.

az együttműködési szerződés aláírása után a szovjet küldöttség meglátogatta az intézet laboratóriumait és kísérleti üzemeit./mti/

17.00/gy

--

- 34 -

W
1968
14. 25. 1968

bb. 49. szélesíti külföldi kapcsolatait a sárospataki tanítóképző

vid fm/sk/ká/il bs

1968. február 14.

a sárospataki tanítóképző igazgatósága aláírta az ideai együttműködési szerződést a bautzeni tanító- és tanárképzővel, valamint másik testvérintézetével, a katowicei tanítóképzővel.

az ndk-beli felsőoktatási intézménnyel tanárcserében állapodtak meg. a vendég-pedagógusok kölcsönösen tanulmányozzák az oktatás és a gyakorlati képzés módszereit. a bautzeniek különféle szemléltető eszközöket bocsátanak a sárospataki testvérintézet rendelkezésére. ezenkívül kölcsönösen megküldik egymásnak a tanításhoz kiadott új jegyzeteket, s a pedagógusok elméleti-tudományos dolgozatait.

hasonló megállapodás jött létre a sárospataki és a katowicei tanítóképző közt is./mti/

--

bb. 52. magyar-indiai egyetemközi bizottság létesült

gg/zs/il la

1968. február 14.

a magyar és indiai egyetemek közti kapcsolatok elmélyítésére, valamint a közvetlen tudományos kapcsolatok fejlesztésére magyar-indiai egyetemközi bizottság létesült. a bizottság magyar tagozatának vezetője dr. csáki frigyos, a budapesti műszaki egyetem rektora, tagjai: dr. b. kovács andrás, az állatorvostudományi egyetem rektora, és dr. mártia ferenc a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora.

szerdán dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke fogadta j.c.kakar-t, az indiai köztársaság budapesti nagykövetét, és bemutatta neki az egyetemközi bizottság magyar tagjait./mti/

--

bb. 53. magyar fotóművész sikere braziliában

gg/zs/il la

1968. február 14.

február első napjaiban rio de janeiróban a képzőművészeti főiskola kamaratermében nyílt meg tóth istván magyar fotóművész gyűjteményes kiállítása. a kulturális kapcsolatok intézetéhez most érkezett meg az értesítés, hogy a kiállítás i anyagot a brazil fotóművészek és a foto arte című szaklap aranyéremmel tüntette ki./mti/

--
- 35 -

17.001/e

MSC
1968

bb. 66. február 27-en ülést tart a fővárosi tanács

i ni/tm/sr/11 la

1968. február 14.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén elhatározta, hogy február 27-re összehívja a fővárosi tanács-ülést. napirendjén a következő témák szerepelnek majd:

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság vizsgálatáról szóló jelentés, a vásárlók érdekvédelmével kapcsolatos tapasztalatok;

javaslat a lakóbizottságok újjáválasztására, a választások időpontjának kijelölésére./mti/

--

bb. 67. a magyar vagon- és gépgyárhoz csatolták a győri acélöntődét -teljesen új öntődei üzemet építenek

a vid-szf/tné/ká 11 la

1968. február 14.

a harmadik ötéves terv egyik legnagyobb beruházásának a győri magyar vagon- és gépgyár a színhelye: több mint 3,5 milliárd forintot fordítanak a jármű és motorprogram megvalósítására. a motor-és hajtómű gyártáshoz sok jó minőségű öntvényre van szüksége a gyárnak. ezért hagyta jóvá a minisztertanács az öntődei vállalat győri vas-és acélöntődéjének 550 millió forintos költségű rekonstrukcióját.

a kohó- és gépipari minisztérium döntése alapján szerdán az öntődei vállalat győri vas- és acélöntődéjének tanácstermében dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes bejelentette, hogy a vállalatot 1968 január 1-i hatállyal a magyar vagon- és gépgyárhoz csatolták.

horváth ede a magyar vagon és gépgyár vezérigazgatója hangoztatta, hogy a két gyár műszaki kollektívája a jövőben közös erőfeszítéssel eredményesebben hajthatja végre a fejlesztési programot. elmondotta többek között azt is, hogy a volt repülőtéren, ahol már áll az ország legnagyobb szerelő és gyártó csarnoka, teljesen új öntődei üzemet épül segédüzemekkel./mti/

--

17.15/11

- 36 -

Ké
1930

bb. 54. várospolitikai, városrendezési kérdésekről tájékoztatta sarlós istván a tanácsai építőipar képviselőit

t nbj/tr/1e/gy/la

1968. február 14.

baráti találkozóra hívta meg szerdán délutánra sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke a fővárosi tanácsai építőipar, a főber - a fővárosi építőipari beruházó vállalat - és a hki képviselőit.

sarlós istván vázolta a főváros időszerű problémáit, amelyek között az egyik legnehezebb: a lakóépületek karbantartása. erre a főváros évente körülbelül 1,3 milliárd forintot fordít, ahhoz azonban, hogy a jogos javítási és karbantartási igényeket kielégíthesse, évente körülbelül 1,8 milliárd forintra lenne szüksége.

budapesten jelenleg 500 000 lakás van, viszont a lakásra jogosult családok, vagy „családtörödékek”, száma 720 000. ez a két adat is mutatja, hogy nagyon sok a jogos igénylő. ma azonban egy-egy lakás építése túlságosan nagy anyagi áldozatot követel az államtól. ezen változtatni kell, de semmi esetre sem úgy, hogy zömében kis lakásokat építsünk. annál is kevésbé, mert a lakásigénylők 20 százaléka egy szobás-konyhás lakásba szeretne költözni.

nagy összegeket emészt fel a közlekedés fejlesztése is. csak a metróra 1968-ben 480 millió forintot kell költeni. ha 1970-re megépül, az összes budapesti utasnak mindössze hét százalékát vonja el a felszíni tömegközlekedésből. viszont, látva a metro előnyeit, budapest közvéleménye az első vonalszakasz üzembehelyezése után nyilvánvalóan erőteljesen szorgalmazza majd a további vonalak építését, például az észak-déli vonal kialakítását, ami egymagában hét milliárd forintba kerül. ha nem építenénk meg ezt az észak-déli vonalat, módosítani kellene jóhéhány lakótelep, például a káposztásme-gyeri telepítését.

vizsgálunk kell azt is, hogyan lehetne a korábbinál jobban bekapcsolni a lakótelepeket a főváros egész lüktető élettempójába. a sok gond közt az egyik: a vízellátás. ma már vannak metropolisok, amelyek a várostól 400-500 kilométernyi távolságról szerzik be az ivóvizet; a most épülő moszkvai vízmű is 300 kilométernyi távolságról kapja a vizet.

lakásból nagyobb /folyt. lköv./

17.30/gy

- 37 -

Ké
1650
18.20/11

bb. 54. /várospolitikai... 1. folyt./ gy

Budapest szerencsésebb helyzetben van, ellenben a budapestiek panaszkodnak a víz minőségére, legalább is időnként. ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni: 1896-ban a közgyűlésen helytelenítették a közgyűlés tagjai, hogy klórozzák a vizet - akkor a vízművek napi 50 000 köbmétert szolgáltatott - s megjegyezték, hogy régen milyen jó volt a pesti víz. ezt a megjegyzést napjainkban is gyakran hallani, igaz, hogy most budapest napi vízigénye 800 000 köbméter körül mozog. sor kerül a horány-surány közötti új csőrendszer kiépítésére, ahonnan kiváló minőségű vizet juttatnak a fővárosba, feladat azonban a vízcsőhálózat rekonstrukciója is. jelenteg nagyon kevés víz lehet a tárolókban tartalékolni, mert nincs elég tároló. ezen is változtatni kell a jövőben.

sarlós istván a továbbiakban hangsúlyozta: rendkívül sokrétű feladatot kell megoldania a fővárosi tanácsnak, s ezeknek a rendezésében számít a fővárosi építőipar, a főber és a hki dolgozóira.

a vita során a résztvevők jónéhány várospolitikai, illetve városrendezési kérdést elemeztek./mti/

bb. 60. emlékezés dr. gállos ferencre, az ezeréves pécsvárad történetének kutatójára

vid-fm/sk/ká/gy/la

1968. február 14.

baranya megye tudományos és kulturális életének képviselői és a község lakosságának jelenlétében avatták fel szerdán pécsváradon a helytörténeti kutatásban kimagasló érdemeket szerzett, tíz évvel ezelőtt elhunyt dr. gállos ferenc emléktábláját. az emléktábla-avatást követő ünnepséget dr. babics andrás kandidátus, a magyar tudományos akadémia dunántúli tudományos intézetének igazgatója nyitotta meg a község művelődési házában. ezután dr. dankó imre kandidátus, a janus pannonius múzeum igazgatója méltatta dr. gállos ferenc munkásságát, aki tudományos alapossgal tárta fel szülőfaluja, pécsvárad ezeréves történetét. a múzeum a honismereti mozgalom egyik legkiválóbb munkásának állít emléket azzal, hogy irodalmi hagyatékát rendezti és megjeleníti.

az emlékünnepegen felolvasták dr. gállos ferenc „pécsvárad kolostora és vára”, című tanulmányát./mti/

17.35/gy

- 38 -

18. 10. 31. 1968

bb. 61. halálos közlekedési baleset

1 fe/gk/sr/il la

1968. február 14.

történt szerdán a lenin körút és a majakovszkij utca kereszteződésében. matesz romulus 69 éves nyugdíjas egy mozgó 6-os villamosra akart felugrani, a lépcsőről visszaesett és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt./mti/

bb. 62. a holland külügyminiszter felesége a budapest divatszalonban

t fe/gk/sr/il la

1968. február 14.

a holland külügyminiszter felesége szerdán délután magyar vendéglátói társaságában a budapest divatszalon kerestte fel. megtekintette a szalon legújabb divatkollekcióját, s a bemutatott kosztümök délutáni ruhák, alkalmi és nagystélyi toalettek megnyerték tetszését./mti/

bb. 63. dány gabriella a magyar állami operaház magánénekesnője

k ol/sr/il la

1968. február 14.

szerdán a szovjetunióba utazott. tallinnban és vilniusban vendégszerepel az aida és a traviata előadásain./mti/

bb. 64. házy erzsébet, a magyar állami operaház magánénekesnője

k ol/sr/il la

1968. február 14.

az nszk-ba utazott. frankfurtban, a nyugatnémet színes televízióban vendégszerepel klasszikus operett, részletek tolmácsolásával. frankfurtból helsinki-be utazik, hogy fellépjen azokon az előadásokon, amelyeken a magyar állami operaház szólistái énekelik a traviata és a bohémélet főszerepeit./mti/

17.40/il

18. 10. 31. 1968

- 39 -

bb. 72. Ülést tartott a vásártanács

i sz/tné/ie/il/La

1968. február 14.

Szerdán a külkereskedelmi minisztériumban dr. Szalai Béla miniszterhelyettes elnöklétével ülést tartott a külkereskedelmi minisztérium irányításával működő tárcaközi vásártanács. A Hungexpo magyar külkereskedelmi vásár- és propaganda iroda előterjesztése alapján megtárgyalta a külföldi kiállítások 1969 és 1970 évekre tervezett programját. Megállapította, hogy a kiállítások jelentősen hozzájárulnak a magyar áruk exportjának növeléséhez, az eladási feltételek javításához és hathatós eszközök a külföldi piacokon folyó versenyben. Ennek megfelelően a következő két évben a szocialista országok vásárain és a fontos nyugat-európai vásárokon való hagyományos részvétel mellett az eddiginél több kiállítást terveznek az öt világrész különböző országaiban. A kiállítási programban több olyan dél-amerikai, közel-keleti és afrikai ország szerepel, ahol a magyar áruk még kevésbé ismertek.

A vásártanács megtárgyalta az idei külföldi kiállítások előkészületeiről szóló beszámolót is, amely többek között a már megnyitott madzasi, a közeljövőben nyíló tripoliszi, lipcsei, lyoni nemzetközi vásárok magyar részvételéről, a teheráni önálló magyar kiállításról, a svájci és a hollandiai magyar hetekről szól. A vásártanács ennek kapcsán megállapította, hogy az iparvállalatok közvetlen érdekeltsége megfelelően érezteti hatását a kiállítások előkészítésében. A magyar külkereskedelem ez évben 22 vásáron vesz részt hivatalos megjelenéssel, két önálló nemzeti kiállítást és négy magyar hetet rendez külföldön./mti/

--

bb. 63. magyar-osztrák földtani megállapodás

i tz/gk/ie/il ls

1968. február 14.

Együttműködési megállapodást kötött a központi földtani hivatal és az osztrák köztársaság geológiai hivatala, az egyezmény módját ad arra, hogy magyar és osztrák geológusok és geofizikusok közös referátumokat tartsanak és tudományos vitákat rendezzenek a legújabb kutatási eredményekről. Lehetőség lesz arra is, hogy egyes kutatási területeket helyszíni kiszállások keretében tanulmányozzanak./mti/

--

18.00/il

- 40 -

18.15
Kk

bb. 65. magyar-holland egyezmények aláírása

t bc/gk/zs/gy/La

1968. február 14.

A magyar-holland tárgyalások eredményeképpen szerdán magyar-holland gazdasági, műszaki és ipari együttműködési, valamint kulturális egyezményt írtak alá a külügyminisztérium vendégházában.

A magyar kormány nevében Péter János külügyminiszter, a holland kormány képviselőjében dr. J.M.A.H. Luns külügyminiszter írta alá az egyezményeket.

Az aláírásnál ott voltak a magyar-holland tárgyalásokon részt vett küldöttségek tagjai. Jelen volt Ilku Pál művelődésügyi miniszter, Baczoni Jenő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, dr. Bognár József, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. Rosta Endre, a kki ügyvezető elnöke, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

Az egyezmény aláírásakor Péter János és dr. J.M.A.H. Luns beszédet mondott.

Péter János utalt a magyar-holland kapcsolatok multjára, majd hangsúlyozta: az egyezmények a két ország kormányának azt a törekvését fejezik ki, hogy kapcsolataikat bővítsék. Ez tükröződik abban is, hogy mindkét szerződés szerint vegyesbizottságokat alakítanak. Feladatuk lesz, hogy állandóan tanulmányozzák a lehetőségeket, amelyek keretében a két ország kapcsolatai tovább fejlődhetnek. Öszinte és jó szellemben lezajlott megbeszéléseink - folytatta -, azt mutatják, hogy sok kérdésben megvan a lehetőség az együttműködésre. Nagy figyelmet fordítottunk tanácskozásainkon az európai biztonság kérdéseire is, s ezt abban a tudatban tettük, hogy azok a feszültségek és háborús veszélyek, amelyek délkelet-Ázsiából, a távol- és a közel-keletről erednek, beárnyékolják az európai biztonság kérdéseinek megoldását is. Éppen ezért - az európai biztonság érdekében is - kötelességünknek ismertük fel, hogy az egyéb kérdések megoldásában is keressük az együttműködés lehetőségét.

/folyt. köv./

18.20/gy

Kk
18.30
19.00

- 41 -

bb. 65. / magyar-holland... folyt./ gy

dr. j.m.a.h. luns válaszbeszédében szintén megemlékezett a korábbi magyar-holland kapcsolatokról, majd elmondta:

- teljesen egyetértünk azzal, amit ön országaink lehetőségeiről és szerepéről mondott. mindkettő kis ország, de néha könnyebb helyzetben vannak, mint egyes nagyhatalmak, s az önök hazájának, mint európa szívében fekvő országnak a lehetőség e téren különösen jelentősek lehetnek. megbeszéléseink őszinték, nyíltak, hasznosak voltak, s bár természetesen nem oldhattuk meg az európai problémákat, tanácskozásunk értékes lépést jelentett ebben az irányban.

végül hangsúlyozta, hogy az egyezmények nagy jelentőségűek lesznek a két ország kapcsolatainak fejlődésében./mti/

..

bb. 64. a holland külügyminiszter ebédet adott péter jános tiszteletére

1 bc/gk/zs/gy/La

1968. február 14.

dr. j.m.a.h. luns holland külügyminiszter és felesége szerdán péter jános külügyminiszter és felesége tiszteletére ebédet adott a holland nagyköveti rezidencián./mti/

..

bb. 66. még mindig két fok melegtöbblet - északnyugatról ismét támad a tél, a földközi-tenger felől új enyheség érkezik

1 cs/gk/1e/1l La

1968. február 14.

európa időjárását jelenleg a skandinávián és a balti-tenger térségein át dél-nyugatnak áradó hideg légtömegek, illetve a földközi-tenger felől északkeletnek tartó újabb enyheség határozza meg. a hideghullám hatására a keleti-tenger partvidékein megerősödtek a fagyok: rigából szerdán délelőtt mínusz 2, koppenhágából mínusz 3, stockholmból mínusz 4 fokot jeleztek a megfigyelők. ugyanakkor délnyugat-európában már egészén tavaszi szél fújnak: franciaországban plusz 12-16, spanyolországban 18-19 fokig szökött fel a hőmérők higánya. az új enyheség előrsei szerdán elérték az alpok vonulatait, ausztriában és a cseh-medencében eszések kezdődtek.

/folyt.köv./
18.30/1l

W
18.30

- 42 -

bb. 66. / még mindig két fok ... folyt/ 1l

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy egyelőre nem lesz lényeges változás az időjárásban, nona a kárpátok északkeleti hágóin hamarosan megkezdődik az északról áradó hideg beszivárgása, délnyugat felől pedig megérkezik az enyheség, s főleg a dunántúlon, valamint a déli natármegyékben valószínűleg eszések kezdődnek.

a budapesten mért napi középhőmérséklet kedden 1.3, szerdán 2 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál. érdekes, hogy ugyanakkor a maximumok kedden 1.2 fokkal elmaradtak a normál szinttől, a szerdai maximumok pedig éppen megegyeztek az átlaggal. az előrejelzés szerint csütörtökön erősen felhős, párás, többnyűtt ködös időre van kilátás, számítanunk kell ködszítássalra, szórványos esőkre, sőt navas esőkre is. a reggeli minimumok mínusz 3- plusz 2, a délutáni maximumok plusz 1- plusz 6 fok között alakulnak ki./mti/

..

bb. 67. időjárásjelentés

tné/1l La

1968. február 14.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este 19 órakor:

többszörös eső

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős, párás, főként még délkeleten ködös idő, többszörös ködszítással, esővel. gyenge, később kissé meglénkült szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1, plusz 6 fok között./mti/

..

bb. 68. akadémiai székfoglaló a molekulaszpektroszkópiáról

t ms/gg/zs/1l La

1968. február 14.

kovács istván akadémikus, a budapesti műszaki egyetem atomfizikai tanszékének professzora, szerdán tartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián. a molekula spektroszkópia nemzetközi nevű művelője a molekuláris kölcsönhatások általános alakjai címmel a kétatomos molekulák szinképeinek kutatásában a legutóbbi évek során kifejtett munkásságáról és eredményeiről számolt be a nagyszámú érdeklődő szakközönség előtt./mti/

..

- 43 -

19.30/gy

19.30
W

bb. 69. ünnepség a főváros felszabadításának és a szovjet hadsereg megalakulásának évfordulója alkalmából

t pr/gk/zs/il la

1968. február 14.

Kettős évfordulóról emlékeztek meg szerdán a medosz jókai utcai széknázában tartott nagygyűlés résztvevői: budapest felszabadulásának 23. és a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulójáról. a magyar és a szovjet himnusz hangjai után dr. füredi lászló, a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, majd sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott ünnepi beszédet. emlékeztetett arra, hogy fél évszázaddal ezelőtt a pszkov-narvai ütközetben hajtotta végre első ragyogó fegyvertényét a szovjetunió vörös hadserege, amely akkor még nem volt ugyan szervezett haderő, de sorai már tudatosan harcoló, tudatos politikai célokért küzdő katonákból álltak. a továbbiakban szólt arról, milyen történelmi jelentőségű győzelmek fémjelzték a szovjet-orosz hadserege erkölcsi és potenciális erejének növekedését.

sarlós istván ezután rámutatott, hogy 23 évvel ezelőtt a szovjet hadsereg hozta meg budapest számára is a szabadságot. katonái életüket, vérüket adták fővárosunk felszabadításáért, s az elesett hősöknek is részük van abban, hogy a kétmillió főváros a háború ütötte sebek begyógyítása után gyorsan haladt és halad a fejlődés útján.

a fővárosi tanács elnökének nagy tapssal fogadott szavai után az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet katonai alakulatok képviselője mondott köszönetet a bensőséges megemlékezésért. a nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget.
/mti/

--

19.45/il

- 44 -

ide
1900

bb. 70. tito gobbi az operaházban

k ol/gy/la

1968. február 14.

szerdán az operaházban tito gobbi énekelte verdi: falstaff című vigoperájának címszerepét. a zenekart oberfrank gőza vezényelte.

a közönség nusszantartó tapssal fogadta a világhírű olasz operaénekes és magyar partnerei produkcióját./mti/

--

bb. 71. a holland külügyminiszter az operaház előadásán

t bc/tnó/gy/la

1968. február 14.

dr. j.m.a.h. luns holland külügyminiszter és felesége, valamint kísérete péter jános külügyminiszter és a külügyminisztérium több vezető munkatársa társaságában szerdán este részt vett az operaház falstaff előadásán, amelynek címszerepét tito gobbi énekelte. a vendégeket megérkezésükkor lukács miklós, az operaház igazgatója üdvözölte. az előadás végén a holland külügyminiszter nevében virágkosarat adtak át az együttesnek./mti/

--

20.10/gy

ide
20

- 45 -

bb. 72. sajtótájékoztató, harcászati bemutató egy szovjet katonai alakulatnál

t vt/mé/gy/La

1968. február 14.

a szovjet hadereg születésének közelgő 50. évfordulója alkalmából a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöksége szerdán egésznapos sajtótájékoztatót rendezett az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok egyik alakulatánál, honvédelmi tudósítók részére. a program bevezetőjeként levetítették a naza nő fiál című színes filmet, amely sokoldalúan mutatja be a szovjet hadsereg mai életét, különböző fegyvernemeinek korszerű felszerelését. ezt követően a tudósítók több olyan magasrangú szovjet tisztet ismerkedtek meg, akik résztvevői voltak a nagy honvédő háború kiemelkedő, történelmi jelentőségű csatáinak és hazánk felszabadításáért is harcoltak. közülük ötven - p.m. dolgarev vezérőrnagy, v.m. litvinov ezredes, p.j. vasziljev alezredes, f.f. koroljov alezredes és n.a. fegyin őrnagy - elnyerték a szovjetunió hőse kitüntetését.

a sajtótájékoztató során megemlékeztek a szovjet fegyveres erők féltévszázados hősi utjáról. elmondták egyebek közt, hogy a fiatal vörös hadsereg már a polgárháború éveiben igen nagy érdemeket szerzett. a polgárháború megmutatta a hadsereg törhetetlenségét. hangsúlyozták, hogy a második világháború idején a szovjet hadsereg a moszkvai csatában szertefoszlatta a fasiszta német haderők legyőzhetetlenségének mítoszát, felborította a fasiszta villámháború tervét. a szovjet hadsereg győzelmes utját - amelyet sztálingrád falainál kezdett el - berlinben fejezte be, amikor katonái kitűzték a reichstagra a győzelem zászlaját.

ma már a szovjet fegyveres erők a világ legjobb interkontinentális és középhatósugarú nukleáris rakétahordozói-val, valamint az irányítás legmodernebb eszközeivel rendelkeznek. a rakétaegységek képesek arra, hogy megsemmítsék az ellenség katonai, gazdasági potenciálját, a nukleáris támadás stratégiai eszközeit, bárhol is legyenek azok.

/folyt. köv./

20.40/gy

21⁰⁵

fa - 46 -

bb. 72. /sajtótájékoztató,.... folyt./ gy

a fejlődésre jellemző, hogy például a rakétahordozó atom-tengeralattjárók energia ellátottsága a háború előttinhez képest csaknem százszorosára növekedett, merülési mélységük csaknem ötszörös. az utóbbi években tökéletesítették és teljesen gépesítették a szárazföldi haderőt is. jelentősen fokozódott a légi deszant csapatok ereje.

a szovjet hadsereg hazánkban állomásozó egységei és a magyar néphadsereg alakulatai között szoros testvéri barátság alakult ki. a szovjet és a magyar katonák jó ismerősökként, közeli barátokként találkoznak egymással - állapították meg a tájékoztató befejezéseként.

az egésznapos program a sajtótudósítók által felkéréselt szovjet alakulat kiképzési bázisán harcászati bemutatóval ért véget./mri/

20.33/gy

21⁰⁵

- 47 -

fa

bb. 73. a szot elnökségének megnívására

La/gy/La

1968. február 14.

Ignacy Loga-sowinski elnök vezetésével szerdán budapestre érkezett a Lengyel Szakszervezetek Központi Tanácsa titkárságának küldöttsége. a ferihegyi repülőtéren a küldöttséget Gáspár Sándor, a szot főtitkára és a szot titkárai fogadták. jelen volt Jan Kiljanczyk, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

- v é g e -

21.20/gy

21²⁵

- 48 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. február 15.

bb. 1. az új tanévttől kezdve: valamennyi alsó- és középfokú oktatási intézményben pályázat útján töltik be a pedagógus-állásokat

I. VI./nné./zs./gy./bs

1968. február 15.

megjelent a művelődésügyi miniszter utasítása, amely - a pedagógusképző felsőoktatási intézményekben végző hallgatók munkábalépésének elősegítése érdekében - úgy intézkedik, hogy az 1968-1969-es tanévttől kezdődően valamennyi alsó- és középfokú oktatási intézményben pályázat útján kell betölteni a pedagógus állásokat. pályázatot a kinevezési hatáskört gyakorló szerv - tanács szakigazgatási szerv, intézmény, vállalat - vezetője hirdetnek.

biztosítani akarják, hogy a pedagógus-pályára készülő végző hallgatók már a végzettség megszerzését követő tanévben munkába léphessenek. ezért valamennyi üres, vagy a következő tanév megnyitásáig előreláthatóan megüresedő, illetőleg fejlesztés folytán létesülő állásnyelre évenként március 1-ig - 1968-ban március 20-ig - pályázatot kell hirdetni. a március 1 - az idén március 20 - és szeptember 1 közötti időszakban megüresedő pedagógus-állásokra folyamatosan hirdetnek pályázatot. a szeptember elsejét követően megüresedő helyekre a következő év március első napjáig bezárólag csak akkor hirdetnek pályázatot, ha az oktató-nevelőmunka folyamatossága más átmeneti megoldással semmiképpen sem biztosítható. a pályázatot a köznevelés című folyóiratban teszik közzé. a pályázatok a hirdetés megjelenésétől számított 12 napon belül kell benyújtani.

a miniszteri rendelkezés értelmében pályázatot nyújthatnak be a pedagógusképző intézményekben /szakokon/ az utolsó tanulmányi félévre beiratkozott hallgatók /végző hallgatók/, ha nem állnak társadalmi tanulmányi ösztöndíjas jogviszonyban, továbbá azok, akik az adott munkahelyre megfelelő képesítéssel rendelkeznek. a végző hallgató a pályázatot az illetékes kar dékáni hivatalához, a főiskola tanulmányi osztályához, illetőleg a tanítóképző /óvónőképző/ igazgatóságához nyújthatja be.

/folyt. köv./

- 1 -

ME